

Załącznik do uchwały nr 343/342/14
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 8 kwietnia 2014 r.

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Pomorskiego

Stanowisko negocjacyjne
Samorządu Województwa Pomorskiego

projekt do konsultacji

WYKAZ SKRÓTÓW

AGTC	Umowa Europejska o ważnych liniach transportu kombinowanego i obiektach towarzyszących
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
B+R	badania i rozwój
BRD	bezpieczeństwo ruchu drogowego
CEF	inicjatywa Komisji Europejskiej <i>Łącząc Europę</i>
CNG	<i>Compressed Natural Gas</i> – gaz ziemny w postaci sprężonej
COP	centrum organizacji pozarządowych
CT	cel tematyczny
DK	droga krajowa
DW	droga wojewódzka
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FIO	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
FK	Fundusz Kolejowy
FP	Fundusz Pracy
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GUM	Gdański Uniwersytet Medyczny
IZ	Instytucja Zarządzająca
KFD	Krajowy Fundusz Drogowy
KSE	Krajowe Sieci Elektroenergetyczne
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
LCS	lokalne centrum sterowania
LNG	<i>Liquefied Natural Gas</i> – gaz ziemny w postaci ciekłej
MDW	Międzynarodowa Droga Wodna
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NGO	organizacje pozarządowe
OWES	ośrodki wsparcia ekonomii społecznej
OZE	odnawialne źródła energii
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PG	Politechnika Gdańska
PI	Priorytet Inwestycyjny
PKM	Pomorska Kolej Metropolitalna SA
PO IR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
PO IŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PO WER	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój
PPP	partnerstwo publiczno-prywatne
PWSZ	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu
RIPOK	regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
RPS	Regionalny Program Strategiczny
RRWSW	Regionalne Ramy Wsparcia Szkolnictwa Wyższego
RSW	Regionalny Schemat Wsparcia
SKM	PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. zo.o.
SRWP	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego
SSSE	Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna
SWP	Samorząd Województwa Pomorskiego
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
UE	Unia Europejska
UG	Uniwersytet Gdański
UMK	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
UNESCO	Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury
UOZPPR	ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPIS TREŚCI

Podstawy normatywne, znaczenie i formuła kontraktu	5
Identyfikacja przedsięwzięć	7
1. Transport	8
2. Środowisko i energetyka	20
3. Badania i rozwój oraz konkurencyjność szkolnictwa wyższego	33
4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	44
5. Aktywizacja społeczna, zawodowa i obywatelska	48
6. Realizacja Umowy Partnerstwa	51

PODSTAWY NORMATYWNE, ZNACZENIE I FORMUŁA KONTRAKTU

1. Zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020 (KSRR), przyjętą przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r. oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (dalej UOZPPR) kontrakt terytorialny jest najważniejszym narzędziem koordynacyjnym w systemie jej realizacji pozwalającym uzgodnić najistotniejsze działania prorozwojowe. Stanowi instrument uzgadniania między stroną rządową i samorządową przedsięwzięć służących realizacji celów polityki regionalnej zapisanych w KSRR, w sytuacji gdy korespondują one z celami rozwojowymi danego województwa. Kontrakt terytorialny stanowi zarazem zobowiązanie strony rządowej i samorządowej do realizacji przedsięwzięć priorytetowych skoncentrowanych w obszarach strategicznej interwencji zgodnie z zapisami KSRR, które jednocześnie odpowiadają kierunkom realizacji strategii rozwoju województwa.
2. Zgodnie z UOZPPR kontrakt terytorialny jest umową określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz województwa, na terenie którego są realizowane, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji, a także dofinansowanie, opracowywanych przez zarząd województwa, programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie Polityki Spójności UE.
3. Kontrakt terytorialny powinien stanowić przede wszystkim narzędzie skoordynowanego wdrażania polityk publicznych różnego szczebla. Nie ma on natomiast uzasadnienia jako ewentualne narzędzie jednostronnego podporządkowania polityk szczebla terytorialnego politykom krajowym.
4. Istotną wartością kontraktu terytorialnego będzie polegać na wykorzystaniu go jako narzędzia porządkującego proces identyfikowania przedsięwzięć kluczowych w programach krajowych oraz programach regionalnych. Identyfikacja takich przedsięwzięć, poprzez uzgodnienia kontraktowe, będzie mogła powstawać równoległe na obu tych poziomach, zachowując walor komplementarności a nawet współzależności. Kontrakt może także umożliwić koordynację wieloźródłowego finansowania zintegrowanych pakietów przedsięwzięć służących rozwojowi obszarów funkcjonalnych leżących jednocześnie w polu zainteresowania polityki rozwoju regionu oraz polityk szczebla krajowego.
5. Kontrakt terytorialny w stosunku do regionalnych programów operacyjnych nie powinien stanowić narzędzia jednostronnego wpływu strony rządowej na programowanie funduszy UE w regionach, w sposób ograniczający samodzielność tego programowania ponad wymogi wynikające z prawa krajowego i prawa UE.
6. Możliwe jest jednak dobrowolne korygowanie przez Strony, w stosunku do poszczególnych programów operacyjnych, odpowiednich rozstrzygnięć programowych. Kluczowe jest tu jednak zachowanie zasady wzajemności. Z kontraktu terytorialnego musi jasno wynikać, które części regionalnego programu operacyjnego są objęte szczególnymi zobowiązaniami kontraktowymi i w zamian za co te zobowiązania zostały podjęte (np. określona alokacja na cele priorytetowe dla państwa lub określone mechanizmy wdrożeniowe w zamian za dodatkowe dofinansowanie krajowe lub odpowiednie dostosowania w programach krajowych).
7. Ujęte w Stanowisku negocjacyjnym przedsięwzięcia wynikają z oczekiwań wobec władz centralnych zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP) uchwalonej przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 24 września 2012 r. oraz uszczegółwiających ją regionalnych programach strategicznych:
 - a) Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 910/272/13 z dnia 01 sierpnia 2013 r.),

- b) Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 912/272/13 z dnia 1 sierpnia 2013 r. zmieniona uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 1080/286/13 z dnia 24 września 2013 r.),
 - c) Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 930/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013 r.),
 - d) Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 931/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013 r.),
 - e) Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 951/275/13 z dnia 13 sierpnia 2013 r.),
 - f) Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 952/275/13 z dnia 13 sierpnia 2013 r. zmieniona uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 967/277/13 z dnia 22 sierpnia 2013 r.).
8. Każde ze wskazanych w Stanowisku negocjacyjnym przedsięwzięć priorytetowych wpisuje się w określone cele rozwojowe województwa, rozumiane jako cele strategiczne i operacyjne wyznaczone w obowiązującej SRWP.
 9. Wobec każdego z tych przedsięwzięć sformułowano również ofertę przedsięwzięć i działań komplementarnych, do podjęcia zarówno przez stronę rządową, jak i przez Samorząd Województwa Pomorskiego.
 10. Realizacja wielu z zaproponowanych przedsięwzięć wymagać będzie również wprowadzenia rozwiązań systemowych dotyczących przede wszystkim regionalizacji (terytorializacji) środków pozostających w dyspozycji ministrów właściwych, w tym funduszy celowych.
 11. Istotnym uwarunkowaniem dla identyfikacji przedsięwzięć było kryterium dotyczące zobowiązań akcesyjnych i innych determinowanych prawem unijnym, wynikających z terminów wdrożenia dyrektyw (np. środowiskowych), dostępności środków zewnętrznych w oparciu o cele tematyczne Polityki Spójności UE 2014-2020 (np. efektywność energetyczna) oraz ich ważność dla rozwoju województwa z punktu widzenia celów społecznych i gospodarczych (np. transport).
 12. Niniejszy projekt Stanowiska negocjacyjnego został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami, w myśl których zarząd województwa opracowuje projekt stanowiska dotyczącego proponowanego zakresu i treści kontraktu terytorialnego, w tym celów i przedsięwzięć priorytetowych mających istotne znaczenie dla rozwoju województwa.
 13. Projekt Stanowiska negocjacyjnego może być jeszcze uzupełniany o przedsięwzięcia wynikające ze Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta oraz postanowień Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych negocjowanych przez Zarząd Województwa Pomorskiego z interesariuszami pozostałych obszarów funkcjonalnych województwa, w szczególności miejskich.
 14. Projekt Stanowiska negocjacyjnego jest tworzony od początku 2013 roku i został już poddany różnym formom konsultacji, uwzględniając ich wyniki. Teraz zostanie on poddany szczególnej procedurze zaopiniowania przez jednostki samorządu terytorialnego właściwe ze względu na zakres objęty kontraktem, zgodnie z art. 14n ust. 2 UOZPPR. Opinia ta będzie wyrażona podczas konferencji z udziałem przedstawicieli tych jednostek. Następnie Zarząd Województwa Pomorskiego podejmie uchwałę o przyjęciu Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Pomorskiego, kierując je do ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
 15. Wynegocjowany kontrakt terytorialny będzie podlegał zatwierdzeniu uchwałą Rady Ministrów – po stronie rządowej oraz uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego – po stronie samorządowej.

IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ

Zidentyfikowano łącznie **36 przedsięwzięć priorytetowych** do objęcia kontraktem terytorialnym, które pogrupowano w **13 pakietów** (12 pakietów inwestycyjnych wpisujących się w cele rozwojowe województwa, czyli cele strategiczne i operacyjne określone w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 oraz 1 pakiet dotyczący realizacji Umowy Partnerstwa).

Każdy z wyodrębnionych pakietów inwestycyjnych obejmuje przedsięwzięcia priorytetowe, inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne, jak również regionalne przedsięwzięcia komplementarne, wśród których kilka stanowi grupy projektów.

Dla przedsięwzięć priorytetowych wskazano również komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe, które wpisują się w inne Pakiety.

Obszar tematyczny	Pakiety	Przedsięwzięcia		
		priorytetowe	inne krajowe komplementarne	Regionalne komplementarne (grupy projektów)
Transport	4	10	7	10
Środowisko i energetyka	4	13	2	16
Badania i rozwój oraz konkurencyjność szkolnictwa wyższego	2	7	1	7
Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	1	2	pokrywają się z innymi Pakietami	pokrywają się z innymi Pakietami
Aktywizacja społeczna, zawodowa i obywatelska	1	2	0	0
Realizacja Umowy Partnerstwa	1	2	0	0
Ogółem:	13	36	10	33

L.p.	Obszar tematyczny	Wartość przedsięwzięć priorytetowych (w mld PLN)
1	Transport	18,600
2	Środowisko i energetyka	4,900
3	Badania i rozwój oraz konkurencyjność szkolnictwa wyższego	2,100
4	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	0,071
5	Aktywizacja społeczna, zawodowa i obywatelska	0,162
6	Realizacja Umowy Partnerstwa	-
	Ogółem	25,833

1. TRANSPORT

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

Cel operacyjny 3.1. Sprawny system transportowy

Zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu transportowego wymaga podjęcia wielu działań inwestycyjnych w sferze infrastruktury, ale także systemowych rozwiązań dotyczących poprawy efektywności zarządzania infrastrukturą i organizacją transportu, skutecznego programowania i koordynowania działań między wszystkimi podmiotami publicznymi odpowiedzialnymi za transport. Do najistotniejszych należą:

- a) wyposażenie zarządów województw w kompetencje w zakresie współdecydowania o ukierunkowaniu inwestycji w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych,
- b) podjęcie prac nad weryfikacją sieci dróg krajowych i przeprowadzenie dyskusji z samorządami województw o docelowym układzie sieci dróg krajowych i wojewódzkich na terenie poszczególnych województw, z możliwością włączenia wybranych dróg wojewódzkich do sieci dróg krajowych,
- c) ustalenie, w trybie negocjacji z samorządami województw, wieloletnich cenników stawek dostępu do infrastruktury kolejowej, jako istotnego uwarunkowania dla rozwoju publicznego transportu zbiorowego (nieprzewidywalność tych cenników jest dużym zagrożeniem dla sensowności realizacji, a tym samym trwałości projektów związanych z rehabilitacją i modernizacją linii kolejowych ze środków regionalnych programów operacyjnych),
- d) stworzenie mechanizmów współzarządzania infrastrukturą kolejową o znaczeniu regionalnym przez Rząd i jednostki samorządu terytorialnego, w tym zapewnienie dostępu jednostek samorządu terytorialnego do środków Funduszu Kolejowego,
- e) stworzenie warunków prawnych (np. podpisanie Konwencji o śródlądowych drogach wodnych AGN), programowych (np. włączenie do sieci TEN-T), technicznych i organizacyjnych dla rozwoju funkcji transportowych dróg wodnych E-40 i E-70.

PAKIET I: Rozwój infrastruktury transportowej wzmacniającej dostępność zewnętrzną regionu

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Budowa drogi ekspresowej S6 (Gdańsk – Szczecin),
2. Budowa drogi ekspresowej S7 (Gdańsk – Warszawa) na odcinku węzeł Koszwały – Elbląg (węzeł Kazimierzowo) wraz z Obwodnicą Metropolitalną,
3. Modernizacja linii kolejowej nr 202 (Gdynia – Stargard Szczeciński),
4. Modernizacja linii kolejowej nr 131 (Tczew – Chorzów Batory).

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: I.1. Budowa drogi ekspresowej S6 (Gdańsk – Szczecin)

1. Uzasadnienie:

Planowana droga ekspresowa S6, należy obok autostrady A1 i planowanej drogi ekspresowej S7 do najważniejszych tras drogowych regionu i najważniejszych powiązań krajowego systemu komunikacyjnego (sieć TEN-T). Łączy największe miasta Polski Północnej: Gdańsk, Szczecin, Gdynię, Koszalin i Słupsk. Od niej odchodzą w kierunku północnym drogi obsługujące nadmorskie obszary

turystyczne, zaś w kierunku południowym połączenia do centrum kraju. Wraz z linią kolejową nr 202 stanowi część północnego korytarza transportowego określonego jako *Via/Rail Hanseatica*.

Projektowana droga ekspresowa S6 Szczecin – Gdańsk ma na celu:

- a) skrócenie czasu dojazdu do ośrodków ponadregionalnych i ośrodków turystycznych oraz wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej makroregionu Północnego, a zwłaszcza Pomorza Środkowego, jako obszaru zaliczonego do najgorzej dostępnych w skali całego kraju,
- b) stworzenie bezpiecznej trasy szybkiego ruchu, łączącej miasta i miejscowości położone w ciągu obecnej DK nr 6 i odciążenie tych miejscowości od ruchu tranzytowego.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	w trakcie przygotowania dokumentacji projektowej, złożono wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat słupski, powiat lęborski, powiat wejherowski, powiat miasto Gdynia.
Instytucja odpowiedzialna	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie (odcinek Reblino gm. Kobylnica – Sławno)
Orientacyjny koszt	6,5 mld PLN (Trasa Kaszubska oraz odcinek Lębork – Słupsk)
Źródło finansowania	– PO IS, – KFD.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Budowa i włączenie projektowanej Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiasta do sieci dróg krajowych,
- b) Wzmocnienie nośności i włączenie Trasy Kwiatkowskiego do sieci dróg krajowych,
- c) Budowa obejścia północno – wschodniego miasta Słupska jako powiązania węzła *Redzikowo* (S6) z DK nr 21, stanowiącego element Dużego Ringu Słupskiego,
- d) Budowa multimodalnego terminalu w Zajączkowie Tczewskim z infrastrukturą dowiązującą go do sieci dróg krajowych (DK nr 91 i autostrada A1),
- e) Realizacja inwestycji w portach morskich Gdańska i Gdyni ukierunkowanych na wzrost możliwości przeladunków, poprawę dostępności od strony morza i lądu oraz wzrost jakości usług (wg. planów zarządów portów).

Proponuje się następujące źródło finansowania: PO IS, KFD.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 203, 209, 211, 212, 214, 216, budowa Obwodnicy Wschodniej Lęborka w ciągu DW nr 214, budowa obwodnicy Kartuz w ciągu DW nr 211) – wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- b) Weryfikacja struktury funkcjonalno-technicznej sieci dróg wojewódzkich – wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: I.2. Budowa drogi ekspresowej S7 (Gdańsk – Warszawa) na odcinku węzeł Koszwały – Elbląg (węzeł Kazimierzowo) wraz z Obwodnicą Metropolitalną

1. Uzasadnienie:

Obecna droga krajowa nr 7 jest jednym z najważniejszych elementów infrastruktury drogowej kraju, jak również sieci dróg o znaczeniu międzynarodowym, w tym sieci TEN-T. Jej parametry techniczne oraz natężenie ruchu powoduje, że nie odpowiada ona obecnym potrzebom, w tym związanym z poziomem bezpieczeństwa ruchu drogowego. W tym celu prowadzone są inwestycje na obszarze województw mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego związane z dostosowaniem jej do standardów drogi ekspresowej. Brakującym elementem tej trasy jest projektowany odcinek drogi ekspresowej S7 od Południowej Obwodnicy Gdańska (węzeł Koszwały) do obwodnicy Elbląga (węzeł Kazimierzowo).

Pomorskim dopełnieniem tej trasy ma być tzw. Obwodnica Metropolitalna Trójmiasta, łącząca drogę ekspresową S7 z projektowaną drogą ekspresową S6 (węzeł Chwaszczyno). Obwodnica Metropolitalna Trójmiasta jest niezwykle pilną inwestycją, gdyż ciągle wzrastające natężenie ruchu na istniejącej Obwodnicy Trójmiasta (obecna droga ekspresowa S6) powoduje, że swoboda ruchu spada poniżej poziomu akceptowalnego przez użytkowników ruchu w wyniku nakładania się na ruch tranzytowy coraz większego ruchu wewnątrz aglomeracyjnego. Prognozy ruchu dowodzą, że w dalszej perspektywie czasowej, nawet rozbudowa Obwodnicy Trójmiasta do trzech pasów ruchu dla każdego kierunku, będzie niewystarczająca, stąd konieczna jest budowa Obwodnicy Metropolitalnej Trójmiasta.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Dla odcinka Koszwały – Kazimierzowo został wykonany program funkcjonalno-użytkowy, niezbędny do wyłonienia wykonawcy robót budowlano – montażowych w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Dokumentacja programowo – lokalizacyjna została zatwierdzona przez Komisję Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych działającą przy GDDKiA, - OMT – trawa procedura wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat kartuski, powiat gdański, powiat nowodworski.
Instytucja odpowiedzialna	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku
Orientacyjny koszt	6,3 mld PLN (wraz z OMT)
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - PO IŚ, - KFD.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Budowa multimodalnego terminalu w Zajączkowie Tczewskim z infrastrukturą dowiązującą go do sieci dróg krajowych (DK nr 91 i autostrada A1).

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 221, 501, 502) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,

- b) Weryfikacja struktury funkcjonalno-technicznej sieci dróg wojewódzkich - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: I.3. Modernizacja linii kolejowej nr 202
(Gdynia – Stargard Szczeciński)

1. Uzasadnienie:

Linia kolejowa nr 202 (Gdańsk Główny - Stargard Szczeciński) jest linią pasażersko-towarową, pierwszorzędą o znaczeniu państwowym. Jest to linia zelektryfikowana. Na odcinku Runowo Pomorskie – Wejherowo linia jest jednotorowa. Maksymalna dopuszczalna prędkość w ruchu pasażerskim wynosi 120 km/h.

Obecnie na linii występują ograniczenia prędkości ruchu pociągów powodujące wydłużenie czasu jazdy. Do głównych przyczyn zmniejszenia prędkości ruchu należą: zły stan techniczny toru, mały promień łuku (z uwagi na geometrię), uszkodzenia na rozjazdach, ograniczona widoczność przejazdu. Łącznie ograniczenia prędkości zlokalizowane zostały w 58 miejscach.

Do najważniejszych warunków stworzenia atrakcyjnej oferty przewozowej na linii kolejowej nr 202 należy skrócenie czasu jazdy pociągów na całej trasie, zwiększenie i optymalizacja oferowanych połączeń, poprawa bezpieczeństwa i wygody podróżowania, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Wymaga to podjęcia następujących działań:

- a) poprawa parametrów technicznych linii kolejowych, docelowo osiągnięcie parametrów ruchu pociągów 160 km/h w ruchu pasażerskim i 120 km/h w ruchu towarowym pociągów jak też zapewnienie dopuszczalnego nacisku na oś - 221 kN, budowa lokalnych centrów sterowania LCS,
- b) budowa drugiego toru (na wybranych odcinkach) linii kolejowej nr 202 dla usprawnienia pracy ruchowej i skrócenia czasu jazdy oraz zwiększenie przepustowości odcinka Wejherowo – Reda,
- c) budowa wiaduktów i przejazdów bezkolizyjnych na skrzyżowaniu z drogami.

Wysoka jakość infrastruktury kolejowej umożliwi skracanie czasu przejazdu, poprzez zapewnienie parametrów technicznych linii kolejowych, docelowo - 160 km/h w ruchu pasażerskim i 120 km/h w ruchu towarowym. Ważne jest także zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego, jak też zwiększenie bezpieczeństwa pasażerów, zmniejszenie poziomu hałasu.

Na linii kolejowej nr 202 niezbędna jest budowa drugiego toru, przynajmniej na wybranych odcinkach (w tym na odcinku aglomeracyjnym), umożliwiająca dynamiczne mijanie pociągów, co pozwoli na usprawnienie pracy ruchowej i skrócenie czasu jazdy. Poprawy wymaga niski stan techniczny nawierzchni torów dodatkowych na stacjach, aby zapobiegać awaryjności i opóźnieniom pociągów.

Modernizacja linii kolejowej ma istotne znaczenie dla poprawy dostępności transportowej Pomorza Środkowego, które zaliczone jest do najgorzej dostępnych subregionów w kraju.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	– Województwo pomorskie: powiat miasto Gdynia, powiat wejherowski, powiat lęborski, powiat słupski, powiat miasto Słupsk, – Województwo zachodniopomorskie.
Instytucja odpowiedzialna	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
Orientacyjny koszt	1,5 mld PLN (odcinek Gdynia Chylonia – Słupsk)

Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - PO IŚ, - FK.
---------------------	---

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Rozwój Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, w tym elektryfikacja budowanej linii (Gdańsk Wrzeszcz – do włączenia w linię nr 201), linii kolejowej nr 201 (Gdynia – Kościerzyna), 214 (Somonino – Kartuzy) oraz odcinka linii kolejowej nr 229 (Glinicz – Kartuzy),
- b) Rozwój systemu szybkiej kolei miejskiej (poprawa przepustowości odcinka Rumia - Wejherowo).

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet przedsięwzięć dotyczących rewitalizacji linii kolejowych ważnych dla spójności województwa (linie nr 229 Lębork – Łeba, nr 405 Szczecinek – Ustka) – wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- b) Utworzenie regionalnych węzłów integracyjnych w Lęborku, Słupsku i Wejherowie,
- c) Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: I.4. Modernizacja linii kolejowej nr 131 (Tczew – Chorzów Batory)

1. Uzasadnienie:

Linia 131 Chorzów Batory – Tczew na odcinku Bydgoszcz – Tczew o długości 127,609 km jest linią pasażersko-towarową, dwutorową, zelektryfikowaną, magistralną o znaczeniu państwowym. Wchodzi w skład międzynarodowego ciągu kolejowego CE65, który stanowi element VI transeuropejskiego korytarza transportowego. Linia CE65 jest objęta umową AGTC.

Znaczenie linii i stan niektórych jej odcinków wymaga podjęcia następujących działań:

- a) poprawy parametrów technicznych linii kolejowej na całej długości, aby możliwe było osiąganie parametrów ruchu pociągów 160 km/h w ruchu pasażerskim i 120 km/h w ruchu towarowym pociągów, budowa lokalnych centrów sterowania (LCS),
- b) likwidacji licznych ograniczeń prędkości na stacjach i odcinkach linii kolejowych, wynikających przede wszystkim ze złego stanu technicznego toru lub nawierzchni oraz z układu geometrycznego toru.

Wysoka jakość infrastruktury kolejowej umożliwi skracanie czasu przejazdu, poprzez zapewnienie parametrów technicznych linii kolejowych, docelowo - 160 km/h w ruchu pasażerskim i 120 km/h w ruchu towarowym. Ważne jest także zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego, jak też zwiększenie bezpieczeństwa pasażerów, zmniejszenie poziomu hałasu.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - Województwo pomorskie: powiat tczewski, - Województwo kujawsko-pomorskie.
Instytucja odpowiedzialna	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Orientacyjny koszt	1,0 mld PLN (odcinek Tczew – Bydgoszcz)
Źródło finansowania	– PO IS (CEF), – FK.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Modernizacja linii kolejowej nr 203 (Tczew – Chojnice – Kostrzyn).

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- Modernizacja infrastruktury linii kolejowej nr 226 Pruszcz Gdański – Gdańsk Port Północny wraz z budową nowego dwutorowego kolejowego mostu nad Martwą Wisłą,
- Budowa multimodalnego terminalu w Zajączkowie Tczewskim z infrastrukturą dowiązującą go do sieci dróg krajowych (DK nr 91 i autostrada A1).

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet przedsięwzięć dotyczących rewitalizacji linii kolejowych ważnych dla spójności województwa (linie nr 207 Malbork – Grudziądz) – wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- b) Utworzenie regionalnych węzłów integracyjnych w Kwidzynie, Starogardzie Gdańskim,
- c) Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PAKIET II: Pakiet przedsięwzięć wzmacniających konkurencyjność strefy rozwojowej ponadregionalnego korytarza transportowego Południowego

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Budowa obwodnic Czerska, Malborka i Starogardu Gdańskiego w ciągu DK nr 22,
2. Modernizacja linii kolejowej nr 203 (Tczew – Chojnice – Kostrzyn).

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: II.1. Budowa obwodnic Czerska, Malborka i Starogardu Gdańskiego w ciągu DK nr 22

1. Uzasadnienie:

Budowa Obwodnicy Czerska, Malborka i Starogardu Gdańskiego w ciągu drogi krajowej nr 22 wyeliminuje ruch tranzytowy z centrum tych miast, a przez to wpłynie na: poprawę warunków transportowych ponadregionalnego korytarza transportowego, wzrost dostępności obszarów południowo-zachodniej części województwa o najniższej dostępności do Trójmiasta oraz Żuław Wiślanych do węzłów autostrady A1. Inwestycje przyczynią się do zwiększenia się poziomu swobody ruchu w obrębie wewnętrznego układu drogowego miasta.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	– Obwodnica Czerska – studium przebiegu obwodnicy Czerska, – Obwodnica Malborka – wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, trwają prace nad koncepcją programową, projektem budowlanym i wykonawczym wraz z materiałami przetargowymi do wyboru wykonawcy inwestycji, – Obwodnica Starogardu Gdańskiego – nie podjęto działań

	projektowych.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat chojnicki (m. i gm. Czersk), powiat malborski (m. Malbork, gm. Malbork), powiat starogardzki (m. Starogard Gdański, gm. Starogard Gdański).
Instytucja odpowiedzialna	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku.
Orientacyjny koszt	1,0 mld PLN
Źródło finansowania	– PO IS, – KFD.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Budowa obwodnicy Kościerzyny w ciągu DK nr 20.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Przebudowa mostu na Nogacie w Malborku.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy (przebudowa DW nr 515) – wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- b) Pakiet działań związanych z dostępem do autostrady A1 (przebudowa DW nr 222, 222+229, przebudowa DW nr 231 wraz z obwodnicą Skórcza) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- c) Weryfikacja struktury funkcjonalno-technicznej sieci dróg wojewódzkich – wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: II.2. Modernizacja linii kolejowej nr 203

(Tczew – Chojnice – Kostrzyn)

1. Uzasadnienie:

Linia kolejowa nr 203 Tczew – Kostrzyn jest linią pasażersko-towarową, niezelektryfikowaną, jednotorową na odcinku Rytel (84,0) – Piła (179,0). W latach 2010-2011 na odcinku Gorzów Wielkopolski – Kostrzyn linia została poddana modernizacji w celu dostosowania jej do parametrów eksploatacyjnych w zakresie prędkości maksymalnych wynoszących 100 km/h w ruchu pasażerskim i 120 km/h dla szynobusów.

Przewidziana do budowy w ramach Master Planu dla Transportu Kolejowego 2030 łącznica między linią 201, a linią 203 w miejscowości Łęg Wschód (gm. Czersk), pozwoli po modernizacji i elektryfikacji linii 203 na stworzenie alternatywnego połączenia Śląska z portami Trójmiasta.

Modernizacja linii na całym odcinku powinna znacząco wpłynąć na poprawę dostępności południowej części regionu do stolicy województwa, ale także w zdecydowanym stopniu przyczynić się do wzrostu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej tzw. Pomorza Środkowego, jako najgorzej dostępnego obszaru kraju.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie, wielkopolskie i lubuskie: Tczew – Starogard Gdański – Chojnice – Piła – Gorzów Wielkopolski.

Instytucja odpowiedzialna	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
Orientacyjny koszt	Brak informacji
Źródło finansowania	– PO IS, – FK.

3. Przedsięwzięcia priorytetowe komplementarne w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- Budowa multimodalnego terminalu w Zajączkowie Tczewskim z infrastrukturą dowiązującą go do sieci dróg krajowych (DK nr 91 i autostrada A1).

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Utworzenie regionalnych węzłów integracyjnych w Starogardzie Gdańskim i Chojnicach,
- b) Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PAKIET III: Poprawa dostępności południowo-zachodniej i zachodniej części województwa do Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Rozwój Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, w tym elektryfikacja budowanej linii (Gdańsk Wrzeszcz – do włączenia w linię nr 201), linii kolejowej nr 201 (Gdynia – Kościerzyna), nr 214 (Somonino – Kartuzy) oraz odcinka linii kolejowej nr 229 (Gliniec – Kartuzy),
2. Budowa obwodnicy Kościerzyny w ciągu DK nr 20.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: III.1. Rozwój Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, w tym elektryfikacja budowanej linii (Gdańsk Wrzeszcz – do włączenia w linię nr 201), linii kolejowej nr 201 (Gdynia – Kościerzyna), 214 (Somonino – Kartuzy) oraz odcinka linii kolejowej nr 229 (Gliniec – Kartuzy)

1. Uzasadnienie:

Program Pomorskiej Kolei Metropolitalnej to wieloletnie przedsięwzięcie Samorządu Województwa Pomorskiego i realizacja najważniejszego i największego projektu komunikacyjnego województwa pomorskiego. Jego celem jest podniesienie poziomu spójności społecznej i gospodarczej regionu poprzez wdrożenie zintegrowanego z układem komunikacji publicznej Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta, systemu kolei regionalnej pn. Pomorska Kolej Metropolitalna. Program obejmuje swoim zasięgiem głównie Obszar Metropolitalny Trójmiasta oraz docelowo także powiaty bytowski i kościerski. Jedną z przyczyn niedostatecznego wykorzystania potencjału zarówno gospodarczego, jak i turystycznego tych powiatów jest słaby dostęp mieszkańców do Trójmiasta. Budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej będzie impulsem do rozwoju funkcji turystycznych Kaszub, umożliwi także aktywizację zawodową mieszkańców regionu.

Realizacja Programu będzie polegała na realizacji przedsięwzięć takich jak: elektryfikacja, modernizacja układów torowych, układów sterowania ruchem kolejowym oraz modernizację i przebudowę istniejących przejazdów kolejowych. W ramach przedsięwzięcia planuje się także zakup 14 elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi linii komunikacyjnych na sieci Pomorskiej Kolei Metropolitalnej.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2022
Stan zaawansowania	W przygotowaniu jest Studium wykonalności i niezbędna dokumentacja przedprojektowa dla elektryfikacji linii PKM.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk, powiat miasto Gdynia, powiat kartuski, powiat kościerski, powiat bytowski.
Instytucja odpowiedzialna	– PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., – Pomorska Kolej Metropolitalna S.A.
Orientacyjny koszt	Elektryfikacja: 597 mln PLN. Zakup taboru: 350 mln PLN.
Źródło finansowania	– PO IŚ, – FK.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- Pakiet przedsięwzięć dotyczących rewitalizacji linii kolejowych ważnych dla spójności województwa (linie nr 211 Lipusz – Kościerzyna, nr 212 Lipusz – Bytów) – wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- Utworzenie regionalnych węzłów integracyjnych w Bytowie, Kartuzach i Kościerzynie,
- Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: III.2. Budowa obwodnicy Kościerzyny w ciągu DK nr 20

1. Uzasadnienie:

Budowa obwodnicy Kościerzyny w ciągu drogi krajowej nr 20 Stargard Szczeciński – Gdynia likwiduje „wąskie gardło” jakim jest przejazd przez Kościerzynę. Dzięki realizacji zadania zwiększy się dostępność transportowa Trójmiasta dla zachodnich obszarów województwa. Inwestycja ponadto przyczyni się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania ruchu drogowego na otoczenie drogi i zwiększenia poziomu BRD. Zwiększy się poziom swobody ruchu w obrębie wewnętrznego układu drogowego Kościerzyny poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszarów centralnych miasta.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2016
Stan zaawansowania	Uzyskiwanie pozwolenia na budowę
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat kościerski (m. Kościerzyna, gm. Kościerzyna).
Instytucja odpowiedzialna	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku
Orientacyjny koszt	230 mln PLN

Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki budżetu państwa, – KFD.
---------------------	---

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy (przebudowa DW nr 235) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- b) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 214, 221, budowa Obwodnicy Wschodniej Lęborka w ciągu DW nr 214) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- c) Weryfikacja struktury funkcjonalno-technicznej sieci dróg wojewódzkich – wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PAKIET IV: Pakiet przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnego transportu miejskiego w Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Rozwój systemu szybkiej kolei miejskiej (poprawa przepustowości odcinka Rumia-Wejherowo),
2. Zakup 30 elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi przewozów pasażerskich.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IV.1. Rozwój systemu szybkiej kolei miejskiej (poprawa przepustowości odcinka Rumia – Wejherowo)

1. Uzasadnienie:

Celem głównym planowanego przedsięwzięcia jest poprawa efektywności regionalnego systemu transportu kolejowego w OMT, zwiększenie integracji systemu transportowego w OMT oraz zwiększenie jego spójności. Realizacja przedsięwzięcia przyniesie znaczące efekty, m.in. poprawę parametrów technicznych, a co za tym idzie – poprawę jakości świadczonych usług. Doprowadzi też do wyhamowania wzrostu wykorzystania transportu indywidualnego w OMT i spadku poziomu bezpieczeństwa.

Modernizacja infrastruktury (której przepustowość na odcinku Rumia – Wejherowo nie spełnia wymagań do ruchu aglomeracyjnego) przyczyni się do zwiększenia udziału publicznego transportu zbiorowego w ogólnej liczbie podróży w OMT. Ponadto zwiększy się niezawodność systemu transportowego, obecnie zdarzają się liczne kolizje związane z nieregularnym cyklem ruchu pociągów (jest to spowodowane m.in. współdzieleniem infrastruktury z obecnością kursujących pociągów regionalnych, międzywojewódzkich oraz towarowych na odcinku Rumia–Wejherowo). Docelowo planuje się także przedłużenie linii SKM do Tczewa.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2017 - 2022
Stan zaawansowania	W przygotowaniu jest Studium wykonalności i niezbędna

	dokumentacja przedprojektowa.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat wejherowski.
Instytucja odpowiedzialna	PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o.
Orientacyjny koszt	300 – 400 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – FK.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- Modernizacja linii kolejowej nr 202 (Gdynia – Starogard Szczeciński).

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Utworzenie regionalnego węzła integracyjnego w Wejherowie,
- b) Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IV.2. Zakup 30 elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi przewozów pasażerskich

1. Uzasadnienie:

Inwestycja w zakup elektrycznych zespołów trakcyjnych w celu utworzenia sprawnego, zintegrowanego systemu publicznego transportu zbiorowego, którego podstawą będzie transport kolejowy.

Średni wiek elektrycznych zespołów trakcyjnych obsługujących teren województwa pomorskiego wskazuje pilną potrzebę kompleksowej wymiany taboru. Tabor typu EN57 / EN71 to konstrukcja z lat 50 XX wieku, w celu poprawy jakości, standardu obsługi mieszkańców województwa konieczne jest podjęcie się realizacji zakupu nowego taboru. Nowy tabor pozwoli w 100% wykorzystać parametry zmodernizowanej / zrewitalizowanej infrastruktury kolejowej.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2017 - 2022
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie
Instytucja odpowiedzialna	– Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, – PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o.
Orientacyjny koszt	750 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – FK.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Utworzenie regionalnych węzłów integracyjnych w Bytowie, Chojnicach, Kartuzach, Kościerzynie, Kwidzynie, Lęborku, Słupsku, Starogardzie Gdańskim, Wejherowie,
- b) Utworzenie regionalnego zarządu publicznego transportu zbiorowego - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020.

2. ŚRODOWISKO I ENERGETYKA

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

Cel operacyjny 3.3. Dobry stan środowiska

PAKIET V: Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie zagrożeniom i zarządzanie ryzykiem

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Realizacja II etapu Programu *Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030*,
2. Budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w ramach kontynuacji programu ochrony wód Zatoki Gdańskiej,
3. Zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Słupi,
4. *Mare Balticum* - centrum zmian klimatu.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: V.1. Realizacja II etapu Programu *Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030*

1. Uzasadnienie:

Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław należy postrzegać w dwóch głównych kontekstach, z których wynikają cele jego realizacji i służące mu środki. Pierwszy z nich to bezpośrednia ochrona przed zagrożeniem powodziowym ludności i dóbr materialnych znajdujących się na tym terenie oraz przygotowanie właściwych służb i instytucji do ostrzegania i reagowania na zagrożenie powodziowe. Zagrożenie to, ze względu na specyficzną strukturę przyrodniczo-techniczną obszaru, należy do najwyższych w Polsce. Drugi kontekst dotyczy możliwości harmonijnego funkcjonowania i kontynuacji zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru, który pośrednio, aczkolwiek w decydującym stopniu, zależy od prowadzenia ochrony przeciwpowodziowej.

Głównym celem Programu jest „*zwiększenie skuteczności ochrony przeciwpowodziowej wpływającej bezpośrednio na wzrost potencjału dla zrównoważonego rozwoju Żuław Wiślanych*”. W II etapie planowane są dalsze przedsięwzięcia:

- a) przebudowa, odbudowa i budowa przeciwpowodziowych urządzeń technicznych,
- b) zwiększenie znaczenia „naturalnych” metod ochrony przeciwpowodziowej,
- c) poprawa rozpoznania zagrożenia powodziowego i możliwości przeciwdziałania mu, przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technologii i narzędzi, oraz zgodnie z wymaganiami prawodawstwa wspólnotowego i krajowego,
- d) rozbudowa systemu ostrzegania ludności o zagrożeniu powodziowym,
- e) zwiększenie świadomości społeczności lokalnych oraz przedstawicieli administracji i instytucji w zakresie zagrożenia powodziowego i przeciwdziałania jego występowaniu.

Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli na osiągnięcie efektów bezpośrednio w zakresie gospodarki wodnej, czyli ochrony przeciwpowodziowej, pośrednio w sferze społeczno-gospodarczej, a częściowo w sferze ekologicznej.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Obowiązujący Program do 2030 r.
Miejsce realizacji	– Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk, powiat gdański, powiat nowodworski, powiat malborski, powiat sztumski, powiat tczewski, powiat kwidzyński, – Województwo warmińsko-mazurskie.
Instytucja odpowiedzialna	– Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, – Zarząd Województwa Pomorskiego, – Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, – jednostki samorządu terytorialnego.
Orientacyjny koszt	800 mln PLN (w tym 620 mln PLN na terenie Pomorskiego)
Źródło finansowania	– PO IŚ, – NFOŚiGW.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Budowa drogi ekspresowej S7 (Gdańsk – Warszawa) wraz z Obwodnicą Metropolitalną,
- b) Budowa obwodnica Malborka w ciągu drogi krajowej nr 22,
- c) Stworzenie sieciowej, całorocznej oferty turystycznej i kulturalnej w oparciu o Zamek w Malborku i Letnią Rezydencję Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie,
- d) Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Program zachowania dziedzictwa kulturowego Żuław Wiślanych,
- b) Program aktywizacji gospodarczej i społecznej ponadregionalnego Obszaru funkcjonalnego Żuław. Problemy rozwojowe i zabezpieczenie przeciwpowodziowe stanowią jedną z kluczowych grup działań, które powinny zostać zrealizowane na obszarze funkcjonalnym Żuław, aby uruchomić mechanizmy aktywizacji społecznej i gospodarczej. W tym kontekście istotne jest przygotowanie i wdrożenie kompleksowego *Programu działań w sferze społecznej i gospodarczej*, który wymaga współpracy międzyregionalnej oraz współdziałania ze stroną rządową. Program taki mógłby być finansowany ze środków budżetu państwa i PO WER.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej - wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- b) Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym (R-9 i R-10) - wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- c) *Kajakiem przez Pomorze* – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej - wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- d) Poprawa jakości oraz ograniczanie strat wody w *Centralnym Wodociągu Żuławskim* - wynikające z RPS w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze”,

- e) Pakiet działań związanych z dostępem do autostrady A1 (przebudowa DW nr 226, 521) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- f) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy (przebudowa DW nr 515) - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- g) Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 501, 502), wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- h) Rewitalizacja linii kolejowej nr 207 Grudziądz–Malbork wraz z utworzeniem regionalnego węzła integracyjnego w Kwidzynie - wynikające z RPS w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”,
- i) Dokumentacja dotycząca MDW E-70: *Analiza społeczno-ekonomiczna, Analiza popytu na przewozy ładunków i pasażerów, Strategia programowa, Analiza środowiskowa, Koncepcja programowo-przestrzenna dla przedsięwzięcia pn. „Rewitalizacja śródlądowej drogi wodnej relacji wschód-zachód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Wisła, Nogat, Szkarpane i Zalew Wiślany”.*

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: V.2. Budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w ramach kontynuacji programu ochrony wód Zatoki Gdańskiej

1. Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz zwiększenie ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych w miastach Gdańsk, Gdynia, Sopot, Rumia, Reda i Wejherowo oraz gminach sąsiadujących, leżących we wspólnych zlewniach cieków.

Zakres przedsięwzięć na terenie Miasta Gdańsk obejmuje m.in. następujące zadania: budowę nowych elementów oraz przebudowę istniejącego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych; zwiększenie retencji w zlewni cieków poprzez budowę zbiorników retencyjnych; regulację cieków.

Zakres przedsięwzięć na terenie Miasta Sopot obejmuje m.in. następujące zadania: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w ramach przeciwdziałania zalewaniu dolnego tarasu Miasta Sopotu; budowę kompleksowego systemu kontroli potoków sopockich pod kątem wielkości przepływu, zawartości zanieczyszczeń oraz natężeń opadów atmosferycznych.

Zakres przedsięwzięć na terenie Miasta Gdynia obejmuje m.in. następujące zadania: budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej (ok. 5,9 km) wraz z budową urządzeń podczyszczających i zbiornika retencyjnego; budowę systemu retencyjnego i zapobieganie podtopieniom w rejonie rzeki Kaczej, Potoku Wiczlińskiego oraz rzeki Chylonki; rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową (system rozdzielczy) wraz z budową urządzeń podczyszczających przy wylocie kanałów deszczowych do rzeki Kaczej w odcinku ujściowym do Zatoki Gdańskiej.

Zakres przedsięwzięć na terenie Miast Rumia, Reda i Wejherowo obejmuje m.in. następujące zadania: budowę kanalizacji deszczowej wraz z separatorami i studniami osadnikowymi; budowę zbiorników retencyjnych, pozwalających na zredukowanie fali powodziowej na Zagórskiej Strudze; modernizację istniejących wylotów wraz z montażem urządzeń podczyszczających (separator, studnia osadnikowa).

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Zidentyfikowano projekty inwestycyjne
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk, powiat miasto Sopot, powiat miasto Gdynia, gmina miasta Rumia, gmina miasta Reda, gmina miasta Wejherowo.
Instytucja odpowiedzialna	Gminy lub spółki wodno-kanalizacyjne.

Orientacyjny koszt	328 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – NFOŚiGW.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Uzupełniające wsparcie działań w ramach przedsięwzięcia ze środków RPO WP na lata 2014-2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: V.3. Zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Słupi

1. Uzasadnienie:

Celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie negatywnych oddziaływań ekstremalnych zjawisk pogodowych powodujących wylewania, zalewania i podtopienia oraz lepsze zarządzanie zlewnią poprzez modelowanie hydrauliczne i umożliwienie rozwoju nowych obszarów zlokalizowanych w zlewni rzek Słupi z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury.

Kolejnym celem przedsięwzięcia jest poprawa retencjonowania wód opadowych i roztopowych oraz zwiększenie stopnia ich zagospodarowania.

Przedsięwzięcie umożliwi zagospodarowanie wód opadowych w miejscu ich powstawania oraz przyczyni się do poprawy stanu technicznego kanałów i cieków wodnych oraz kanalizacji deszczowej w celu zwiększenia poziomu skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Pozwoli także na zwiększenie bezpieczeństwa na terenach objętych projektem poprzez budowę i rozbudowę systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

Przedmiotem przedsięwzięcia będą działania polegające na zagospodarowaniu wód opadowych w miejscu ich powstawania, retencja powierzchniowa i podziemna, budowa wylotów kanalizacji deszczowej wraz z odcinkami kolektorów przesyłowych, rozdział części kanalizacji ogólnospławnej oraz instalacja splawiania błota pośniegowego.

Przedsięwzięcie obejmuje w szczególności zagospodarowanie wód opadowych na terenie: miasta Słupska i Ustki oraz gmin: Kobylnica (w miejscowościach: Kobylnica, Widzino, Bolesławice), Słupsk (w miejscowościach: Redzikowo, Wieszyno, teren SSSE Redzikowo-Wieszyno, Płaszewko, Włynkówko, Swołowo, Warblewko, Karzycino, Bierkowo, Siemianice, Krępa Słupska, Jezierzycy).

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Zidentyfikowano projekty inwestycyjne
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Słupsk, gmina Kobylnica, gmina Słupsk, miasto Ustka.
Instytucja odpowiedzialna	Gminy i ich jednostki budżetowe lub spółki komunalne.
Orientacyjny koszt	68 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – NFOŚiGW.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Uzupełniające wsparcie działań w ramach przedsięwzięcia ze środków RPO WP na lata 2014-2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: V.4. Utworzenie Centrum Zmian Klimatu *Mare Balticum* - Bałtyckiego Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej

1. Uzasadnienie:

Problematyka dotycząca zmian klimatu i adaptacji do nich nabiera coraz większego znaczenia ze względu na swój wielowymiarowy i globalny charakter. Wśród najważniejszych oddziaływań i skutków zmian klimatu dla Europy Środkowo-Wschodniej wyróżnia się między innymi nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, fale upałów, susze, huragany, ruchy masowe (np. osuwiska). Przewiduje się, że zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem na coraz większym obszarze kraju. Zmiany te stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju Polski.

Jednocześnie, nadmorskie położenie Polski wymaga szczególnej ochrony siedlisk i ekosystemów związanych z morzem, w tym m.in. mierzei, klifów, siedlisk halofilnych, torfowisk, borów bażynowych, jezior przybrzeżnych, a także gatunków zamieszkujących wody Zatoki Gdańskiej, Puckiej i wody przybrzeżne Bałtyku. Atrakcyjność przyrodnicza obszarów nadmorskich przekłada się na atrakcyjność turystyczną i wysoką antropopresję.

Przedsięwzięcie ma na celu utworzenie w Gdańsku Centrum Zmian Klimatu – obiektu edukacyjnego promującego wiedzę o zrównoważonym rozwoju, zmianach klimatu i adaptacji do nich oraz ekosystemach morskich. Głównym zadaniem Centrum będzie kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bioróżnorodności Morza Bałtyckiego oraz przeciwdziałaniu zmianom klimatu i adaptacji do tych zmian. Cel będzie realizowany poprzez atrakcyjną ofertę Centrum, w tym naukę poprzez zabawę oraz możliwość wypoczynku i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Odbiorcami będą uczniowie szkół, mieszkańcy Trójmiasta i województwa pomorskiego, jak również turyści z całego kraju i zagranicy.

Realizacja przedsięwzięcia winna być wsparta z poziomu centralnego ze względu na jego ponadregionalny charakter oraz istotne znaczenie społeczne i gospodarcze.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	1) opracowano założenia funkcjonalno-programowe; 2) podpisano list intencyjny między zainteresowanymi stronami; 3) opracowano Studium Możliwości - przez GARG na zlecenie Gminy Miasta Gdańsk (faza końcowa)
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk.
Instytucja odpowiedzialna	Gdański Park Naukowo-Technologiczny i Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego oraz partnerzy porozumienia
Orientacyjny koszt	50 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

a) Narodowe Centrum Badań Bałtyckich.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

PAKIET VI: Pakiet przedsięwzięć w zakresie realizacji dyrektyw UE (dotyczących gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami), w tym Ramowej Dyrektywy Wodnej

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM,
2. Racjonalizacja gospodarki odpadami w celu zapewnienia zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w tym budowa elektrociepłowni w celu odzysku energii z frakcji energetycznej odpadów komunalnych,
3. Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: VI.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM

1. Uzasadnienie:

W celu realizacji postanowień Traktatu Akcesyjnego w zakresie gospodarki ściekowej określonych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych oczekuje się wsparcia z poziomu centralnego inwestycji w aglomeracjach ściekowych pow. 10 tys. RLM, które będą kończyć działania związane z wyposażaniem tych aglomeracji w infrastrukturę odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych i będą się wiązały ze spełnieniem przez te aglomeracje wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG). Działania w obszarze tych aglomeracji ze względu na ich wielkość zwykle mają największą skalę i są najbardziej kosztowne, co uzasadnia interwencję z poziomu centralnego. Ponadto, przyjęcie założenia, że wsparcie dla tych aglomeracji będzie realizowane z poziomu centralnego, wpisuje się w prowadzone aktualnie prace związane z określeniem podziału interwencji pomiędzy poziom centralny, a regionalny.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Trwają prace nad weryfikacją granic aglomeracji ściekowych w województwie, co pozwoli określić zakresy rzeczowe wszystkich przedsięwzięć i oszacować ich łączny koszt.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: aglomeracje niespełniające wymagań akcesyjnych.
Instytucja odpowiedzialna	Gminy lub spółki wodno-kanalizacyjne.
Orientacyjny koszt	ok. 600 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – NFOŚiGW.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Słupi,
- b) Budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w ramach kontynuacji programu ochrony wód Zatoki Gdańskiej.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Współfinansowanie dla projektów z zakresu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych realizowanych w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: VI.2. Racjonalizacja gospodarki odpadami w celu zapewnienia zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w tym budowa elektrociepłowni w celu odzysku energii z frakcji energetycznej odpadów komunalnych

1. Uzasadnienie:

Pełne wdrożenie hierarchii postępowania z odpadami oraz racjonalizacja gospodarki odpadami komunalnymi wymaga, oprócz nakładów finansowych związanych z infrastrukturą regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, szeregu działań związanych z ograniczeniem wytwarzania odpadów oraz selektywnym zbieraniem odpadów.

Instalacja termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem ciepła stanowić będzie dopełnienie kompleksowego systemu zagospodarowania frakcji energetycznej z odpadów komunalnych pochodzących z terenu województwa pomorskiego. Budowa instalacji umożliwi pełne wdrożenie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Kierunek zagospodarowania frakcji energetycznej odpadów komunalnych wynika z *Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018*.

Celowość realizacji przedmiotowej inwestycji związana jest głównie z koniecznością redukcji ilości odpadów kierowanych do składowania, w tym ulegających biodegradacji i posiadających wartość opalową (frakcja wysokoenergetyczna). Jednym z powodów realizacji projektu jest wynikający z przepisów krajowych i UE fakt, że od 1 stycznia 2016 r. zabronione będzie gromadzenie na składowiskach odpadów tzw. frakcji energetycznej, czyli takich odpadów, które można wykorzystać do celów energetycznych.

W 2008 r. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego opracowano *Wielokryterialną analizę możliwości lokalizacji na terenie województwa pomorskiego regionalnej instalacji do termicznego przekształcania energetycznej frakcji odpadów*, w której rozpatrzono potencjalne lokalizacje. Budowa elektrociepłowni, w której paliwem będzie frakcja energetyczna odpadów, wymaga poszerzenia dotychczasowych analiz o zagadnienia związane z popytem na ciepło i koszty funkcjonowania systemu ciepłowniczego, a także przeanalizowania rozwiązań alternatywnych. Ważnym dla podjęcia decyzji oraz zrealizowania celów związanych z gospodarką niskoemisyjną będzie ocena możliwości zastąpienia niskosprawnych węglowych obiektów ciepłowniczych źródłem spełniającym wymagane standardy.

Jednocześnie miasto Gdańsk wraz z partnerami w ramach tego przedsięwzięcia realizować będzie działania powiązane z budową elektrociepłowni, które mają na celu wdrażanie racjonalnej gospodarki odpadami. Zaplanowano stworzenie bazy transportowej, której celem będzie dostarczanie frakcji energetycznej z odpadów z RIPOK-ów współpracujących z instalacją termicznego przekształcania odpadów. Realizacja tego przedsięwzięcia ma przyczynić się do zwiększenia efektywności systemu poprzez obniżenie kosztów związanych z transportem. Jednocześnie w ramach prowadzonych

wspólnych działań na terenie obszaru metropolitalnego zaplanowano budowę sieci punktów selektywnego zbierania odpadów w celu zwiększenia stopnia odzysku odpadów. Oprócz działań inwestycyjnych zaplanowano również przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej mającej na celu podniesienie świadomości mieszkańców metropolii w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2016 - 2019
Stan zaawansowania	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na lokalizację inwestycji.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: Obszar Metropolitalny Trójmiasta.
Instytucja odpowiedzialna	Miasto Gdańsk wraz z partnerami.
Orientacyjny koszt	800 mln PLN
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – PO IŚ, – NFOŚiGW, – środki własne jst, – środki prywatne – PPP.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Oczekiwane krajowe komplementarne przedsięwzięcia inwestycyjne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatoryna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Realizacja inwestycji w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK-i),
- b) Przedsięwzięcia innowacyjne w zakresie odzysku odpadów w przedsiębiorstwach,
- c) Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów w gminach.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: VI.3. Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego

1. Uzasadnienie:

Istnieje pilna społeczno-ekonomiczna potrzeba przywrócenia walorów przyrodniczych i użytkowych Zalewu Wiślanego. Jednocześnie konieczne jest wypełnienie zobowiązań dotyczących poprawy jakości wód wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej UE. Obecny stan wód Zalewu określany jest jako stan wysokiej eutrofii i hipertrofii oraz klasyfikowany w piątej klasie czystości wód. Ten stan hamuje rozwój gospodarczy obszaru nadzalewowego położonego na styku województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Jednym z kluczy do zagospodarowania i efektywnego wykorzystania potencjału Zalewu Wiślanego jest zapewnienie odpowiedniej jakości jego wód.

W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu (PWSZ) opracowano *Program poprawy jakości wód Zalewu Wiślanego w powiązaniu z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej*, który jest propozycją innowacyjnego i zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju rozwiązania problemu nadmiernej eutrofizacji wód Zalewu. Przedsięwzięcie ma charakter kompleksowy obejmujący szeroki zakres działań badawczych, wdrożeniowych, komercyjnych i formalno-prawnych, a jego rezultaty będą mogły być wykorzystane gospodarczo (m.in. z zakresie turystyk i produkcji energii ze źródeł odnawialnych).

Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do wdrożenia modeli i metod ograniczania zanieczyszczeń obszarowych oraz poprawy relacji środowiskowych, gospodarczych i społecznych. Skutkować to będzie m.in. korzyściami ekonomicznymi wynikającymi z poprawy jakości wód Zalewu, a także z możliwości energetycznego wykorzystania biomasy. Otworzą się tym samym perspektywy wzrostu aktywności przedsiębiorstw oraz wzmocnienia ich współpracy z sektorem B+R.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none"> – umowa o współpracy naukowej i dydaktycznej PG i PWSZ w Elblągu. – umowa o poszerzonej i ścisłej współpracy naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego i PWSZ w Elblągu. – umowa o współpracy naukowej i dydaktycznej Kaliningradzkiego Uniwersytetu Technicznego i PWSZ w Elblągu. – umowa o przystąpieniu PWSZ w Elblągu do Elbląskiego Klastra Ekoenergetycznego.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: Zalew Wiślany.
Instytucja odpowiedzialna	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu.
Orientacyjny koszt	50 mln PLN
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – PO IR, – NFOŚiGW.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Realizacja II etapu Programu *Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030*,
- b) Budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w ramach kontynuacji programu ochrony wód Zatoki Gdańskiej.

4. Oczekiwane krajowe komplementarne przedsięwzięcia inwestycyjne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym (R-9 i R-10) - wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- b) Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej - wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”.

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

Cel operacyjny 3.2. Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna

PAKIET VII: Poprawa bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Grupa projektów dotyczących elektroenergetycznej i gazowej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej oraz elektroenergetycznej infrastruktury wytwórczej,
2. Program dla poprawy efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: VII.1. Grupa projektów dotyczących elektroenergetycznej i gazowej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej oraz elektroenergetycznej infrastruktury wytwórczej

1. Uzasadnienie:

Północny obszar Polski charakteryzuje się deficytem wytwarzania energii elektrycznej. Na obszarze województwa planuje się budowę kilku dużych źródeł energii elektrycznej (elektrownia węglowa, elektrownie lub elektrociepłownie gazowe, elektrownia jądrowa), które zapewnią dostawę stabilnej energii elektrycznej o wysokiej jakości. Wysoka jakość energii elektrycznej jest szczególnie ważna dla inwestorów z sektorów innowacyjnych technologicznie. Powstanie nowych źródeł przyczyni się również do obniżenia strat energii w sieciach przesyłowych (KSE), a także obniżenia emisji zanieczyszczeń po wyłączeniu wyeksploatowanych elektrowni w innych częściach kraju. Budowa dużych źródeł energii elektrycznej na Pomorzu zrównoważy krajowy system elektroenergetyczny oraz ma znaczenie ponadregionalne, ponieważ będzie stanowić ważny element tzw. Bałtyckiego Pierścienia Elektroenergetycznego. Działania te wymagają także zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, w szczególności w zakresie wielokierunkowego zasilania obszaru regionu. Aktualna struktura sieci elektroenergetycznych nie gwarantuje ciągłości i niezawodności dostaw energii elektrycznej, tym samym istotnie ogranicza (w niektórych obszarach) możliwości rozwojowe. Aktualnie odnotowuje się problemy z przyłączeniem planowanych źródeł energii, szczególnie farm wiatrowych, ze względu na stosunkowo słabe zagęszczenie infrastruktury przesyłowej oraz stopień jej wyeksploatowania. Budowa sieci przesyłowej w ramach KSE, w zakresie, której operatorem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., powinna gwarantować wyprowadzenie mocy z planowanych źródeł energii.

Bezpieczeństwo dostaw gazu przewodowego powinno być zagwarantowane poprzez połączenie obszaru Trójmiasta z magistralą gazowniczą Gdynia – Świnoujście oraz budowę podziemnego magazynu gazu w rejonie Kosakowa. Ponadto rozważana jest możliwość realizacji terminalu CNG lub LNG na Zatoce Puckiej. W celu powiązania ww. przedsięwzięcia z krajowym systemem przesyłu gazu przewiduje się m.in. budowę gazociągu po dnie Zatok: Puckiej i Gdańskiej oraz lądowych odcinków gazociągów przesyłowy lub dystrybucyjny (*Pierścienia Trójmiejskiego*). Umożliwi to powstanie ringu gazowej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, służącego bezpieczeństwu dostaw gazu. Ewentualna rozbudowa infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej gazu związana może być także z pozytywnymi wynikami poszukiwania i rozpoznawania niekonwencjonalnych złóż węgłodorów oraz przyszłym wydobywaniem gazu niekonwencjonalnego na obszarze województwa. Gaz ten trzeba będzie odebrać i przesłać do istniejącego systemu, co determinuje konieczność powstania dodatkowej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none">– Prace nad określeniem lokalizacji gazociągów podmorskich i lądowych w ramach tzw. <i>Pierścienia Trójmiejskiego</i> na dnie Zatok: Puckiej i Gdańskiej.– Prace nad projektem budowlanym elektrowni/elektrociepłowni gazowej.– Wyloniony wykonawca generalny elektrowni węglowej w m. Rajkowy.– Prace nad określeniem lokalizacji linii 400 kV Żydowo – Gdańsk Przyjaźń.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie.
Instytucja odpowiedzialna	Koordinator: Samorząd Województwa Pomorskiego, inwestorzy (przedsiębiorstwa energetyczne).
Orientacyjny koszt	1,6 mld PLN, z czego ok 1 mld PLN na rozbudowę i modernizację KSE (w szczególności przyłączenia i wyprowadzenia mocy z OZE i źródeł konwencjonalnych).
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none">– PO IŚ,– NFOŚiGW,– środki własne przedsiębiorstw energetycznych.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Prace studialne nt. wykorzystania potencjału gazu łupkowego (w tym potrzeby infrastrukturalne) – wynikające ze zobowiązań SRWP 2020,
- b) Stworzenie sieci dialogu nt. koncepcji zagospodarowania niekonwencjonalnych złóż węglowodorów w województwie pomorskim (szczególnie gazu z łupków) oraz monitoring stanu prac poszukiwawczych, rozpoznawczych i wydobywczych ww. złóż w regionie - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020,
- c) Powołanie struktury organizacyjnej odpowiedzialnej za koordynację i realizację działań samorządu województwa w obszarze energetyki, szczególnie w zakresie poprawy efektywności energetycznej, upowszechniania wykorzystania OZE i kształtowania postaw prosumenckich – wynikające ze zobowiązań SRWP 2020,
- d) Wsparcie źródeł energii opartych na OZE oraz modernizacji i rozbudowy dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej, niezbędnej dla rozwoju OZE.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: VII.2. Program dla poprawy efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym

1. Uzasadnienie:

Jednym z elementów pakietu klimatyczno-energetycznego UE jest poprawa efektywności energetycznej. Działania w tym zakresie dotyczyć powinny między innymi sektora ciepłowniczego, w szczególności ograniczania strat poprzez modernizację źródeł, systemów dystrybucyjnych oraz po stronie odbiorców ciepła. Ponad 80% energii cieplnej w Pomorskiem jest zużywane na potrzeby budownictwa, w tym największy udział ma budownictwo mieszkaniowe. Zasoby budowlane w województwie pomorskim charakteryzują się wysoką jednostkową wartością współczynnika zużycia ciepła, która wynosi 225 - 235 kWh/m² na rok. Jednostkowa wartość tego współczynnika dla aktualnie budowanych budynków energooszczędnych nie przekracza 60 kWh/m² na rok.

Przy odpowiednim wsparciu przedsięwzięć termomodernizacyjnych realnym jest obniżenie średniej wartości współczynnika zużycia ciepła co najmniej o 20%, co przekłada się na znaczące obniżenie zużycia paliw pierwotnych i nośników energii.

Działania te są jak najbardziej zbieżne z założeniami odpowiednich dyrektyw unijnych oraz ustawy o efektywności energetycznej i choć wymagają dużych nakładów finansowych, znajdują uzasadnienie ze względu na potencjał oszczędności. Mając na względzie znaczące potrzeby finansowe konieczne do poniesienia dla uzyskania wymaganych efektów, uzasadnione wydaje się być wspieranie tych działań z poziomu krajowego.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie.
Instytucja odpowiedzialna	Wyłoniony operator (np. WFOŚiGW)
Orientacyjny koszt	Brak informacji
Źródło finansowania	– PO IŚ, – BGK - Fundusz Termomodernizacji i Remontów, – NFOŚiGW, – środki prywatne.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Powołanie struktury organizacyjnej odpowiedzialnej za koordynację i realizację działań samorządu województwa w obszarze energetyki, szczególnie w zakresie poprawy efektywności energetycznej, upowszechniania wykorzystania OZE i kształtowania postaw prosumenckich - wynikające ze zobowiązań SRWP 2020,
- b) Program dla poprawy efektywności energetycznej w sektorze użyteczności publicznej (kompleksowa termomodernizacja, oświetlenie, kogeneracja jako element składowy innych projektów) oraz małych i średnich przedsiębiorstw,

- c) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Samorządu Województwa Pomorskiego - wynikające z RPS w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze”.

PAKIET VIII: Wzrost aktywności gospodarczej w bezpośrednim obszarze oddziaływania planowanej elektrowni jądrowej

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Grupa projektów dotyczących poprawy dostępności transportowej,
2. Grupa projektów dotyczących poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
3. Grupa projektów dotyczących podniesienia aktywności zawodowej mieszkańców,
4. Grupa projektów dotyczących wzmocnienia sektora akademickiego i badawczo-rozwojowego.

Celem niniejszego pakietu przedsięwzięć jest uruchomienie i optymalne wykorzystanie potencjałów rozwojowych powiatów: lęborskiego, puckiego, wejherowskiego oraz Trójmiasta w związku z silnym impulsem inwestycyjnym, a następnie skokową zmianą warunków prowadzenia działalności gospodarczej, jakie zostaną spowodowane realizacją, a następnie eksploatacją planowanej elektrowni jądrowej.

Opis Pakietu VIII ma charakter wstępny, a jego uwzględnienie w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Pomorskiego jest warunkowe. Oznacza to, że w przypadku podjęcia decyzji o lokalizacji i budowie elektrowni jądrowej w regionie nastąpi aktywacja tego Pakietu, a tym samym uruchomienie rządowo-regionalnych prac nad szczegółowym zdefiniowaniem zakresu ww. przedsięwzięć priorytetowych.

Delimitacja obszaru funkcjonalnego rozwoju energetyki jądrowej, jako obszaru o znaczeniu ponadregionalnym, wraz z identyfikacją potrzeb rozwojowych tego obszaru nastąpi w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*. Dzięki temu inwestycja dotycząca elektrowni jądrowej będzie właściwie sprzężona z niezbędnymi przedsięwzięciami towarzyszącymi i wzmacniającymi impuls rozwojowy z niej wynikający.

3. BADANIA I ROZWÓJ ORAZ KONKURENCYJNOŚĆ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Cel strategiczny 1. NOWOCZESNA GOSPODARKA

Cel operacyjny 1.2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe

PAKIET IX: Pakiet naukowo-badawczych przedsięwzięć rozwojowych na uczelniach *Pomorski Trójkąt Wiedzy*

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Centrum Badawcze Nowych Technologii dla Profilaktyki i Leczenia Chorób Cywilizacyjnych i Okresu Starzenia (CCCOS),
2. Centrum Zastosowań Innowacyjnych Technologii w Inteligentnych Aglomeracjach Miejskich wraz z budową Centrum Eko-innowacji PG,
3. Narodowe Centrum Badań Bałtyckich (NCBB),
4. Laboratorium Ropy i Gazu (LabRiG).

Pomorski Trójkąt Wiedzy (P3W) jest przełożeniem realizacyjnym *Złotego Trójkąta Wiedzy* - współpracy nauki i biznesu ze wsparciem administracji publicznej. Współpraca posiada charakter zinstytucjonalizowany – w jej ramach powołana została celowa spółka InnoBaltica Sp. z o.o. z udziałem Samorządu Województwa Pomorskiego, Samorządu Miasta Gdańska, Samorządu Miasta Gdyni oraz uczelni: Uniwersytetu Gdańskiego, PG i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wokół inicjatywy skupione zostały też dwa parki naukowo technologiczne: Gdański Park Naukowo-Technologiczny i Pomorski Park Naukowo-Technologiczny.

Celem *P3W* jest stworzenie modelowego rozwiązania w skali kraju w zakresie rozwoju gospodarki innowacyjnej. Projekty przewidziane do realizacji w ramach inicjatywy *P3W* charakteryzują się ponadregionalnym oddziaływaniem. Przygotowywane i koordynowane w ramach *P3W* przedsięwzięcia angażują w ramach konsorcjum przedsiębiorstwa (np. Polpharma, Lotos, PGNiG, ENERGA czy Pomorski Klaster ICT) i dotyczą kluczowych wyzwań rozwojowych kraju:

- a) starzenie społeczeństwa i choroby cywilizacyjne,
- b) gaz łupkowy oraz bezpieczeństwo energetyczne,
- c) polityka miejska i społeczeństwo informacyjne,
- d) badania nad Bałtykiem i jego wykorzystaniem wraz z polityką morską kraju.

Wszystkie cztery projekty przygotowane w ramach *P3W* są zgodne z celami polityki rozwoju nauki. Wykazują silne powiązanie z realnymi potrzebami gospodarczymi i są ukierunkowane na kluczowe problemy i wyzwania rozwojowe kraju, a także na rozwijanie kompetencji zespołów badawczych. Ich realizacja będzie miała również bezpośrednie przełożenie na integrację międzyuczelnianą na polu wspólnego wykorzystywania infrastruktury i łączenia prac zespołów badawczych.

Poszczególne projekty bazują na infrastrukturze badawczej uczelni wybudowanej ze środków unijnych w okresie programowania 2007-2013. Włączenie tej infrastruktury do projektów realizowanych w ramach inicjatywy *P3W* zaowocuje silniejszym wykorzystaniem jej na potrzeby rozwoju gospodarczego i przełoży się na wygenerowanie istotniejszej wartości dodanej.

Wszystkie projekty przygotowane są w formule *Złotego Trójkąta Wiedzy*, angażującej biznes i naukę oraz mobilizującej wsparcie sektora publicznego. Stanowi to adekwatne podejście do wyzwań stojących przed Polską i Europą. Dla powyższych projektów zostało przygotowane wysokiej klasy zaplecze wdrożeniowe,

gwarantujące przeniesienie wyników badań do gospodarki. Zaplecze to stanowią nie tylko same zaangażowane firmy, członkowie konsorcjów, ale także parki naukowo-technologiczne w Gdańsku i Gdyni.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IX.1. Centrum Badawcze Nowych Technologii dla Profilaktyki i Leczenia Chorób Cywilizacyjnych i Okresu Starzenia (CCCOS)

1. Uzasadnienie:

Podstawowym celem badawczym konsorcjum CCCOS jest opracowywanie nowatorskich technologii służących profilaktyce, leczeniu i opiece nad chorymi na choroby cywilizacyjne i okresu starzenia, w tym w szczególności na choroby układu sercowo-naczyniowego, nowotwory, cukrzycę i choroby neurodegeneracyjne. Centrum będzie koncentrowało i wspierało wysiłki innych krajowych znaczących ośrodków, co pozwoli na prowadzenie wielkoskalowych badań w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia, również we współpracy międzynarodowej. Centrum stanie się modelowym ośrodkiem profilaktyczno-leczniczym, aktywnie uczestniczącym w międzynarodowych inicjatywach badawczych i wdrażającym innowacyjne programy opieki nad osobami w wieku podeszłym. Będzie podejmowało współpracę z firmami przemysłu farmaceutycznego, diagnostyki medycznej, ale także w zakresie IT, nowych materiałów i urządzeń medycznych oraz opracowania nowych usług z zakresu *srebrnej gospodarki*.

Projekt zakłada powstanie infrastruktury o charakterze rozproszonym w kilku lokalizacjach Gdańska, opartej w części o istniejącą już bazę uczelni. Centrum będzie posiadało cztery moduły:

- a) FARMAMED (Gdański Uniwersytet Medyczny) – stanowiący nowe laboratoria badawcze,
- b) BIOTECHM (Uniwersytet Gdański) – stanowiący kompleks nowo wyposażonych laboratoriów specjalistycznych (*core facilities*),
- c) TECHNOMED (PG) – stanowiący nowe laboratoria badawcze oraz inkubator przedsiębiorczości,
- d) MEDIC (Gdański Uniwersytet Medyczny) – zawierający nowe laboratoria badawcze, nowo wyposażone laboratoria specjalistyczne (*core facilities*) oraz nowy modelowy ośrodek profilaktyczno-leczniczy w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia.

Program badawczy Centrum ustalony przez Konsorcjum będzie realizowany przez zespoły badawcze uczelni-członków konsorcjum oraz innych jednostek badawczych i przedsiębiorstw, pochodzących zarówno z kraju, jak i zagranicy. Wsparcie dla proponowanej infrastruktury CCCOS zapewni rozwój unikatowego, wyspecjalizowanego krajowego ośrodka badawczego, prowadzącego interdyscyplinarne badania nad nowymi technologiami służącymi profilaktyce i leczeniu chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia. Centrum stworzy warunki dla współpracy środowisk lekarzy, farmaceutów, biotechnologów, biologów molekularnych, chemików oraz inżynierów zogniskowanych wokół identyfikacji najistotniejszych czynników, które wpływają na rozprzestrzenianie się chorób cywilizacyjnych oraz zmian demograficznych.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2018
Stan zaawansowania	– zdefiniowany zakres projektu, w tym programu badań, – powstaje dokumentacja ze środków RPO WP 2007-2013.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: Obszar Metropolitalny Trójmiasta, powiat miasto Słupsk.

Instytucja odpowiedzialna	Konsorcjum: CCCOS Koordynator: Gdański Uniwersytet Medyczny.
Orientacyjny koszt	340 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IR, – środki budżetu państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Budowa budynku Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Bałtycki Węzeł Wiedzy i Przedsiębiorczości.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IX.2. Centrum Zastosowań Innowacyjnych Technologii w Inteligentnych Aglomeracjach Miejskich wraz z budową Centrum Eko-innowacji PG

1. Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie składa się z dwóch integralnie ze sobą powiązanych modułów realizacyjnych, odnoszących się do tego samego obszaru badań:

- a) Moduł 1: Centrum Zastosowań Innowacyjnych Technologii w Inteligentnych Aglomeracjach Miejskich,
- b) Moduł 2: Centrum Eko-innowacji PG.

Koncepcja modułu A opiera się na założeniu, że transformacja przestrzeni miejskiej w żywe laboratorium badawczo-wdrożeniowe technologii inteligentnego zarządzania wymaga wzmocnienia zgromadzonego dotychczas w regionie potencjału i utworzenie 4 następujących, zintegrowanych centrów:

- a) *Konwergentna przestrzeń komunikacyjna dla wspomaganie realizacji mobilnych usług informatycznych* – realizowane badania obejmą spektrum mechanizmów poczynając od zapewnienia „wszechobecności” dostępu użytkowników mobilnych do systemu,
- b) *Różnój Przestrzeni Inteligentnych* - służących badaniom rozproszonych heterogenicznych systemów informatycznych i telekomunikacyjnych,
- c) *Zintegrowany system gospodarowania odpadami* – służące rozwinięciu i wdrażaniu efektywnych technologii środowiskowych, metod zarządzania procesami ochrony środowiska oraz zapobiegania, redukcji i recyklingu odpadów,
- d) *Badania nad efektywnością i magazynowaniem energii* - opracowane zostaną technologie umożliwiające zwiększenie efektywności energetyki rozproszonej opartej na m.in. odnawialnych źródłach energii.

Projekt Centrum zakłada powstanie struktury operacyjnej o charakterze rozproszonym w kilku lokalizacjach Gdańska, opartej w części o już istniejącą infrastrukturę. Zarządzanie programem badawczym Centrum będzie się odbywało na poziomie wspólnego zarządu konsorcjum (*SmartLab*), z istotną rolą spółki InnoBaltica powołanej przez Samorząd Województwa Pomorskiego, Miasto Gdańsk oraz uczelni wnioskodawców w celu zarządzania regionalnymi i międzyuczelnianymi programami badań i transferu technologii.

W ramach modułu B, polegającego na budowie Centrum Eko-innowacji PG, powstanie zaplecze do badań nad kwestiami będącymi nierozzerwalnie częścią problematyki Inteligentnych Aglomeracji Miejskich, tj.: ekologicznej gospodarki wodno-ściekowej, energooszczędnego i niskoemisyjnego budownictwa kubaturowego i transportowego, konstrukcyjnych podstawy elektrowni wodnych i wiatrowych, rozwoju ekologicznych form transportu (wodnego i szynowego), ochrony przeciwpowodziowej oraz systemów informacji przestrzennej GIS.

Projekt Centrum Eko-innowacji w założeniach ma stanowić przestrzeń wdrażania ekologicznych rozwiązań innowacyjnych w obszarach kluczowych dla rozwoju obszaru metropolitalnego Trójmiasta, ale także innych obszarów. Rozwiązania przygotowywane w Centrum staną się przedmiotem weryfikacji i dalszych modyfikacji przez interdyscyplinarne zespoły badawcze i centra naukowo-przemysłowe. W tym celu przewiduje się remont istniejących obiektów i budowę nowych laboratoriów Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.

Imperatyw badań proekologicznych będzie czynnikiem integrującym laboratoria w obszarze czterech dyscyplin: Inżynierii Środowiska, Budownictwa, Geodezji i Kartografii oraz Transportu. Przewidywane do realizacji w powstałych laboratoriach badania obejmą: ekologiczną gospodarkę wodno-ściekową, energooszczędne i niskoemisyjne budownictwo kubaturowe i transportowe, konstrukcyjne podstawy elektrowni wodnych i wiatrowych, rozwój ekologicznych form transportu (wodnego i szynowego), ochronę przeciwpowodziową oraz systemy informacji przestrzennej GIS.

Poprzez realizację kształcenia w zakresie ekologicznej inżynierii miejskiej Centrum Eko-innowacji stanie się integralną częścią realizowanego w PG projektu *Inżynier przyszłości* (67 mln zł), którego celem jest wdrożenie nowego modelu kształcenia inżynierów w oparciu o międzynarodowy system CDIO (*Conceive-Design-Implement-Operate*). Przewidywana jest także ścisła współpraca z nowym Laboratorium Innowacyjnych Technologii Elektroenergetycznych i Integracji Odnawialnych Źródeł Energii – LINTE² w celu zaspokajanie zapotrzebowania przedsiębiorców na innowacje technologiczne w zakresie energetyki odnawialnej.

2. Metryczka:

Moduł A	Centrum Zastosowań Innowacyjnych Technologii w Inteligentnych Aglomeracjach Miejskich
Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Zdefiniowany zakres projektu, w tym programu badań.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: Obszar Metropolitalny Trójmiasta.
Instytucja odpowiedzialna	Konsorcjum: SmartLab Koordynator: PG.
Orientacyjny koszt	208 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IR, – środki budżetu państwa.
Moduł B	Centrum Eko-innowacji PG
Przewidywany okres realizacji	2014 - 2018
Stan zaawansowania	– decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia (16 lutego 2012 r.) – decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (20 marca 2012 r.) – rozstrzygnięty konkurs na wykonanie dokumentacji budowlanej.

Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk.
Instytucja odpowiedzialna	Politechnika Gdańska
Orientacyjny koszt	115 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IR, – środki budżetu państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

a) Bałtycki Węzeł Wiedzy i Przedsiębiorczości.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IX.3. Narodowe Centrum Badań Bałtyckich – NCBB

1. Uzasadnienie:

Celem powołania NCBB jest integracja polskich instytucji naukowo-dydaktycznych oraz badawczo-rozwojowych. Ma to na celu skoordynowanie prowadzenia na najwyższym poziomie interdyscyplinarnych badań naukowych na rzecz racjonalnego zarządzania i zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego.

Centrum będzie posiadała siedzibę w Gdyni, wyposażoną w laboratoria badawcze otwarte dla całego środowiska naukowego. NCBB w nowoczesny sposób połączy działania różnych instytucji badawczych w Polsce, pełniąc integrującą funkcję centrum narodowego.

Przez integrację ważnych polskich instytucji naukowo-dydaktycznych oraz badawczo-rozwojowych, NCBB przyczyni się do:

- wzrostu ich naukowego potencjału przez uwspólnienie wysiłków badawczych i infrastruktury oraz przez koordynowanie działań w zakresie realizacji wspólnej strategii badań Morza Bałtyckiego,
- tworzenia silnych paneli badawczych, które w oparciu o Centrum będą ubiegać się o fundusze na projekty badawcze, badawczo-rozwojowe oraz infrastrukturalne,
- efektywniejszej współpracy z sektorem gospodarki morskiej w celu zwiększenia jej innowacyjności oraz zrównoważonego rozwoju przez uwzględnienie podejścia ekosystemowego,
- wzmocnienia współpracy z administracją różnego szczebla działającą na rzecz zagadnień morskich;
- lepszej integracji polskiej nauki z Europejskim Obszarem Badawczym,
- poszerzania wiedzy o środowisku morskim oraz wzrostu poczucia odpowiedzialności społeczeństwa polskiego za wspólne dobro, jakim jest Morze Bałtyckie.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 – 2020
Stan zaawansowania	– 5 lipca 2011 r. główni partnerzy podpisali porozumienie w sprawie powołania Narodowego Centrum Badań Bałtyckich. – Umowa współpracy w ramach NCBB została opracowana i uzgodniona przez przyszłych partnerów. Umowa została zaakceptowana przez Senaty Uniwersytetów Gdańskiego

	<p>i Szczecińskiego oraz Akademii Marynarki Wojennej im Bohaterów Westerplatte w Gdyni, Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (pozwolenie tego Ministerstwa jest niezbędne do wstąpienia do spółki Instytutu Morskiego w Gdańsku) oraz Radę Miasta Gdynia.</p> <p>– Został opracowany Biznes Plan NCBB.</p>
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: Obszar Metropolitalny Trójmiasta.
Instytucja odpowiedzialna	Konsorcjum: Narodowe Centrum Badań Bałtyckich (NCBB) Koordynator: Uniwersytet Gdański
Orientacyjny koszt	162 mln PLN
Źródło finansowania	<p>– PO IR (projekt ujęty na <i>Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej</i>),</p> <p>– środki budżetu państwa.</p>

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Bałtycki Węzeł Wiedzy i Przedsiębiorczości,
- b) LivingLab Centrum Technologii Hiperbarycznych,
- c) Centrum Symulacji Morskich AMW.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: IX.4. Laboratorium Ropy i Gazu - LabRiG

1. Uzasadnienie:

Laboratorium Ropy i Gazu (LabRiG) stanowi modułowy i komplementarny względem siebie układ specjalistycznych jednostek badawczych, kluczowy dla rozwoju polskich technologii wydobycia węglowodorów ze złóż niekonwencjonalnych, mając na uwadze technologie ekologiczne i energooszczędne. Naukowo-technologiczne wsparcie i sukces gazu i ropy z łupków w UE możliwy jest przy współpracy i myśli technicznej wielu ośrodków naukowo-badawczych w Polsce, UE i na świecie. Członkowie konsorcjum (m.in. PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Instytut Nafty i Gazu, Grupa LOTOS S.A, Politechnika Warszawska, Politechnika Wroclawska, Akademia Górniczo-Hutnicza Krakowie, Det Norske Veritas Poland Sp. z o.o.), będą mieli wzajemnie uprzywilejowany dostęp do aparatury i uzyskanych wyników.

Struktura organizacyjna będzie miała charakter rozproszony. Laboratorium pomorskie (korzystnie z bezpośrednim dostępem do dróg wodnych) będzie wyposażone w odwiert badawczy z wieżą wiertniczą i z pełną możliwością analizy produkcyjnej ropy i gazu. Dotychczas na terenie Polski północnej brak było silnego ośrodka badawczego o kompetencjach związanych z obszarem wierceń i wydobyciem węglowodorów/kopalin.

Współpraca laboratoriów oparta będzie na najbardziej merytorycznie i technologicznie zaawansowanych systemach informatycznych oraz wspomagających zarządzanie. Będzie oferowała gotowe narzędzia do automatyzacji wymiany danych pomiędzy konsorcjantami, laboratoriami oraz współpracującymi instytucjami na poziomie europejskim. Cechy wyróżniające takie systemy to m.in.:

kompleksowość funkcjonalna, integracja danych i procedur, elastyczność funkcjonalna i strukturalna, zaawansowanie merytoryczne i technologiczne oraz otwartość.

Głównym celem projektu jest dostosowanie obecnych technologii i rozwiązań innowacyjnych do specyfiki chemicznej i geofizycznej polskiego gazu i ropy z łupków.

W projekcie zakłada się współpracę z zespołami krajowymi i zagranicznymi, w skład których wejdą uznani eksperci, świadczący usługi w zakresie rozpoznania złóż gazu ziemnego i ropy, badania prób, nadzoru nad wierceniami na terenie Polski, UE i ewentualnie poza Europą.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Zdefiniowany zakres projektu, w tym programu badań.
Miejsce realizacji	Tereny konsorcjantów oraz wybrana lokalizacja na terenie województwa pomorskiego (kampus PG lub teren w pobliżu portu gdańskiego bądź Martwej Wisły, który umożliwi bezpośredni dostęp do dróg wodnych).
Instytucja odpowiedzialna	Konsorcjum: Pomorska Ropa i Gaz (PomRiG) Koordynator: PG
Orientacyjny koszt	500 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IR (projekt zgłoszony jako propozycja na <i>Polską Mapę Drogową Infrastruktury Badawczej</i>), – środki budżetu państwa

4. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

6. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

a) Bałtycki Węzeł Wiedzy i Przedsiębiorczości.

PAKIET X: Pakiet przedsięwzięć dotyczących wzmocnienia międzynarodowej konkurencyjności pomorskich ośrodków naukowo-dydaktycznych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE:

1. Utworzenie naukowo-dydaktycznego Narodowego Centrum Radioastronomii i Krajowego Centrum Inżynierii Kosmicznej z Radioteleskopem RT90+ przy PG,
2. Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
3. Poprawa jakości i rozpoznawalności pomorskiej oferty naukowo-dydaktycznej w wymiarze międzynarodowym: *Study in Pomorskie.eu*.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: X.1. Utworzenie naukowo-dydaktycznego Narodowego Centrum Radioastronomii i Krajowego Centrum Inżynierii Kosmicznej z Radioteleskopem RT90+ przy PG

1. Uzasadnienie:

Polska nie posiada obecnie wystarczającego zaplecza naukowo-technicznego i technologicznego, aby móc aktywnie uczestniczyć w światowych projektach badań kosmicznych.

Całość przedsięwzięcia polega na zaprojektowaniu i budowie radioteleskopu o średnicy 90+m oraz utworzeniu Narodowego Centrum Radioastronomii i Centrum Inżynierii Kosmicznej. Będzie to możliwe przez połączenie potencjału naukowego i technicznego uczestników Konsorcjum dla realizacji zadań badawczych, rozwojowych i technologicznych w dziedzinach nauk technicznych, eksploracji kosmosu, transferu i przetwarzania danych oraz radioastronomii.

Sednem przedsięwzięcia, obok budowy radioteleskopu, jest stworzenie wokół niego – w oparciu o doświadczenie płynące z jego budowy i eksploatacji – zespołów 20-30 inżynierów oraz do 100 techników znakomicie przygotowanych do realizacji zaawansowanych badań, szczególnie w obszarach eksploracji kosmosu. Budowa głównego centrum laboratoriów przedmiotowych (w kampusie PG i UMK) i sub-centrów w innych uniwersytetach ma służyć rozwojowi nowoczesnych technologii.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2013 - 2017
Stan zaawansowania	Prace przygotowawcze oraz wstępna dokumentacja, wnioski o finansowanie, wybór lokalizacji.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk.
Instytucja odpowiedzialna	We wrześniu 2012 powstało Konsorcjum 9 jednostek naukowo-badawczych pn. <i>Narodowe Centrum Radioastronomii i Inżynierii Kosmicznej</i> , w skład którego weszły: UMK (koordynator), PG (współkoordynator), Wojskowa Akademia Techniczna, Centrum Badań Kosmicznych PAN, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Zielonogórski, Centrum Astronomiczne PAN, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy oraz Instytut Chemii Bioorganicznej PAN z Poznania.
Orientacyjny koszt	170-210 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IR (projekt ujęty na <i>Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej</i>), – środki budżetu państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: X.2. Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Uzasadnienie:

Budynek będzie elementem realizowanej idei stworzenia kompleksu szpitalnego zintegrowanego z istniejącą i powstającą właśnie strukturą, która w przyszłości będzie tworzyć zwarty ośrodek medyczny niezbędny dla funkcjonowania obszaru metropolitalnego, jak i w szerszym kontekście, funkcjonowania całego regionu.

Projekt ma na celu stworzenie nowoczesnego i przyjaznego szpitala, który pozwoli także na efektywną realizację zadań dydaktyczno-naukowych Uniwersytetu Medycznego. Realizacja projektu umożliwi powstanie nowoczesnej bazy zapewniającej wysokospecjalistyczne usługi zdrowotne, w tym w obszarze chorób cywilizacyjnych – nowotworów i schorzeń układu sercowo-naczyniowego.

Zadanie to stanowić ma drugi etap aktualnie realizowanego wieloletniego planu pn. *Akademickie Centrum Kliniczno-Innowacyjno-Dydaktyczne w Gdańsku*.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Ogłoszony przetarg na wykonawcę projektu inwestycji
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: powiat miasto Gdańsk.
Instytucja odpowiedzialna	Gdański Uniwersytet Medyczny
Orientacyjny koszt	594 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – środki budżet państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- Stworzenie efektywnej regionalnej sieci szpitali świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne o wysokiej jakości rzeczywistej, przede wszystkim w zakresie chorób cywilizacyjnych,
- Wdrożenie regionalnego systemu monitorowania i ewaluacji programów zdrowotnych,
- Wdrożenie w szpitalach wieloletniego planu działań w zakresie doskonalenia jakości rzeczywistej usług zdrowotnych.

1. Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zdiagnozowane bariery pomorskiego szkolnictwa wyższego takie jak: niski stopień umiędzynarodowienia pomorskich uczelni, rozproszenie działań promocyjnych oferty dydaktycznej pomorskiego szkolnictwa wyższego na poszczególne uczelnie, brak spójnego koncepcyjnie i wizerunkowo planu promocji i wspólnej platformy promocyjnej, brak rozpoznawalności województwa jako miejsca gdzie warto studiować oraz przyjaznego studentom.

Oczekiwany efektem opartego na międzyuczelnianej współpracy przedsięwzięcia jest wykreowanie skonsolidowanej oferty badawczej, edukacyjnej i pozaedukacyjnej kluczowych pomorskich ośrodków akademickich (Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sopot) oraz wypracowanie jej wspólnego promowania w skali międzynarodowej. Oczekuje się, że w wyniku prowadzonych działań, studenci, doktoranci i pracownicy naukowcy spoza regionu pokonają barierę związaną z pozyskaniem kompletnej i wiarygodnej informacji o atrakcyjnej, dostosowanej ofercie edukacyjnej i pobytovej oraz powstałych w wyniku przedsięwzięcia narzędzi wsparcia.

Na zakres przedmiotowy składają się wzajemnie powiązane pakiety działań uzgodnione w gronie przedstawicieli 12 uczelni:

- a) profesjonalizacja działań uczelni: budowanie kompetencji uczelni w zakresie poprawy jakości obsługi obcojęzycznych: studentów, doktorantów, pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych, w tym m.in. wypracowanie standardu i opracowanie modelu szkoleń dedykowanych, adresowanych m.in. do pracowników doktorantów, pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych, pracowników bibliotecznych, administracyjnych i pracowników obsługi oraz innych pracowników uczelni zapewniających wsparcie dla obcojęzycznych studentów, wraz z pilotażowym pakietem takich szkoleń; uruchomienie programu *Visiting Professors*,
- b) budowanie wspólnej oferty edukacyjnej i pobytovej, obejmujące m.in. działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności studiowania w województwie pomorskim (inicjowanie modyfikacji i uruchamiania nowych programów kształcenia, budowanie partnerstw / włączanie w międzynarodowe sieci współpracy międzyuczelnianej; współpraca z ośrodkami akademickimi z miast partnerskich Gdańska, Gdyni, Słupska i Sopotu oraz regionów partnerskich województwa pomorskiego),
- c) dedykowane wsparcie studentów i doktorantów spoza regionu: inicjowanie i organizacja wspólnych dla studentów zagranicznych ze wszystkich pomorskich uczelni wydarzeń, w tym zajęć adaptacyjnych); stworzenie kompleksowej informacji on-line dla obecnych i przyszłych studentów zagranicznych, bieżąca obsługa zapytań dotyczących oferty edukacyjnej i pobytovej; zapewnienie profesjonalnej informacji wizowo-pobytovej, o zakwaterowaniu (uwarunkowania prawne; informacje praktyczne), informacje dot. inicjatyw podejmowanych wspólnie i indywidualnie przez uczelnie w regionie, informacje o stypendiach, organizacja i uruchomienie całodobowego Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- d) oferta stażowo-stypendialna dla studentów zagranicznych, doktorantów zagranicznych, studentów z wschodniej Europy,
- e) wspólne działania związane z nauczaniem języka polskiego i promocją wartości kultury polskiej w postaci wspólnej dla wszystkich uczelni Szkoły Języka Polskiego i Kultury Polskiej, opracowanie i uruchomienie oferty szkół letnich,
- f) skonsolidowana promocja inicjatywy *Study in Pomorskie.eu*, w oparciu o podejście wielonarzędziowe i współpracę wszystkich uczelni.

Długofalowym efektem podejmowanych działań będą:

- a) wzrost zainteresowania studentów i doktorantów spoza regionu, w tym zagranicznych, możliwościami studiowania lub prowadzenia badań naukowych w pomorskich uczelniach,
- b) umacnianie wizerunku województwa jako miejsca przyjaznego obcokrajowcom, umożliwiającego studia na wysokim poziomie,
- c) zwiększenie powiązań sieciowych uczelni na poziomie województwa i poza nim,
- d) poprawa jakości obsługi studentów i pracowników spoza regionu.

W obszarze budowy i promocji oferty dydaktycznej i pozaedukacyjnej nastąpi także odejście od obecnego modelu konkurencji między uczelniami w regionie na rzecz konsolidacji i współpracy.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2020
Stan zaawansowania	Wstępnie zdefiniowany zakres projektu.
Miejsce realizacji	Obszar Metropolitalny Trójmiasta, powiat miasto Słupsk.
Instytucja odpowiedzialna	Konsorcjum 12 uczelni (publicznych i niepublicznych): <ul style="list-style-type: none"> – Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni – Akademia Morska w Gdyni – Akademia Muzyczna w Gdańsku – Akademia Pomorska w Słupsku – Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku – Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku – Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku – Gdański Uniwersytet Medyczny – Politechnika Gdańska – Sopotcka Szkoła Wyższa – Uniwersytet Gdański – Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku Každy z pakietów działań będzie zarządzany przez jednego z partnerów wiodących. Koordynator: Samorząd Województwa Pomorskiego.
Orientacyjny koszt	15 mln PLN, w tym 3 mln na uruchamianie programów kształcenia
Źródło finansowania	– PO WER, – środki budżetu państwa w gestii ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

Projekt jest powiązany z przedsięwzięciami planowanymi przez pomorskie szkoły wyższe, mającymi charakter dydaktyczny/edukacyjny i polegającymi m.in. na tworzeniu nowych kierunków studiów, modyfikacji programów kształcenia, oraz z innymi inicjatywami, mającymi na celu rozszerzenie oferty pomorskiego szkolnictwa wyższego.

4. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO

Cel strategiczny 1. NOWOCZESNA GOSPODARKA

Cel operacyjny 1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna

PAKIET XI: Dziedzictwo UNESCO

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Stworzenie sieciowej, całorocznej oferty turystycznej i kulturalnej w oparciu o Zamek w Malborku i Letnią Rezydencję Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie,
2. Chociński Młyn – Centrum Edukacji Przyrodniczej.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: XI.1. Stworzenie sieciowej, całorocznej oferty turystycznej i kulturalnej w oparciu o Zamek w Malborku i Letnią Rezydencję Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie

1. Uzasadnienie:

Celem przedsięwzięcia jest stworzenie sieciowej, całorocznej oferty turystycznej i kulturalnej na Międzynarodowym Szlaku Zamków Gotyckich poprzez: nadanie nowych funkcji Letniej Rezydencji Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie (stworzenie innowacyjnego centrum historii i kultury), rewitalizację otoczenia zamku w Malborku i Szkoły Łacińskiej w Malborku.

W ramach projektu zrealizowane będą następujące zadania:

- a) modernizacja otoczenia Szkoły Łacińskiej w Malborku wzdłuż bulwarów miejskich (wymiana nawierzchni, budowa małej architektury, uporządkowanie zieleni – przygotowanie estetycznych przestrzeni publicznych dostępnych również dla osób niepełnosprawnych),
- b) modernizacja otoczenia malborskiego zamku (wymiana nawierzchni, budowa małej architektury, uporządkowanie zieleni – przygotowanie estetycznych przestrzeni publicznych dostępnych również dla osób niepełnosprawnych),
- c) nadanie nowych funkcji turystycznych i kulturalnych Letniej Rezydencji Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie. W związku z planowanym zagospodarowaniem obiektu powstanie innowacyjne centrum historii, kultury i aktywności. Na bazie zamku - jako obiektu dziedzictwa kulturowego powstaną z nową technologią sale wystawiennicze i warsztatowe, sale do pokazów – inscenizacji, piwnice gotyckie. Nadanie funkcji turystyczno–kulturalnej poprzez wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań dot. atrakcji turystycznych, prezentacji historycznych - uczenie historii w nowoczesny sposób (zastosowane zostaną nowoczesne, innowacyjne rozwiązania związane z multimedialnymi i interaktywnymi formami prezentacji wydarzeń historycznych i kulturalnych),
- d) stworzenie wspólnej oferty turystycznej na bazie Muzeum Zamkowego w Malborku, Szkoły Łacińskiej w Malborku oraz Letniej Rezydencji Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego w Sztumie,
- e) opracowanie wspólnego programu kulturalnego dla sieciowego produktu turystycznego z uwzględnieniem procesu partycypacji społecznej.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2018
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none">– Wytyczne konserwatora.– Studium urbanistyczno-historyczne (2007 rok).– Koncepcja zagospodarowania bulwarów nad Nogatem (2013).– Umowa z wykonawcą na projekt techniczny zagospodarowania bulwarów nad Nogatem w Malborku.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: gmina miasta Malbork, gmina miejsko-wiejska Sztum.
Instytucja odpowiedzialna	Muzeum Zamkowe w Malborku, Miasto i Gmina Sztum.
Orientacyjny koszt	60 mln PLN
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none">– PO IŚ,– środki budżet państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Realizacja II etapu Programu *Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030*,
- b) Budowa drogi ekspresowej S7 (Gdańsk – Warszawa) na odcinku węzeł Koszwały – Elbląg (węzeł Kazimierzowo) wraz z Obwodnicą Metropolitalną,
- c) Modernizacja linii kolejowej nr 131 (Tczew – Chorzów Batory),
- d) Budowa obwodnicy Malborka w ciągu DK nr 22,
- e) Modernizacja linii kolejowej nr 203 (Tczew – Chojnice - Kostrzyn).

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

- a) Program zachowania dziedzictwa kulturowego Żuław,
- b) Program aktywizacji gospodarczej i społecznej ponadregionalnego obszaru funkcjonalnego Żuław.

Problemy rozwojowe i zabezpieczenie przeciwpowodziowe stanowią jedną z kluczowych grup działań, które powinny zostać zrealizowane na obszarze funkcjonalnym Żuław, aby uruchomić mechanizmy aktywizacji społecznej i gospodarczej. W tym kontekście istotne jest przygotowanie i wdrożenie kompleksowego *Programu działań w sferze społecznej i gospodarczej*, który wymaga współpracy międzyregionalnej oraz współdziałania ze stroną rządową. Program taki mógłby być finansowany ze środków budżetu państwa i PO WER.

5. Indykatorywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym (R-9 i R-10) – wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- b) *Kajakiem przez Pomorze* – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej – wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”,
- c) Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej – wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”.

1. Uzasadnienie:

Unikatowość walorów Parku Narodowego „Bory Tucholskie” została w 2010 roku potwierdzona przez nadanie mu oraz sąsiadującym obszarom cennym przyrodniczo statusu Światowego Rezerwatu Biosfery. Jest to obecnie jedyny obszar w Polsce posiadający taki status, nieposiadający odpowiedniego zaplecza by zapewnić ofertę edukacyjną we właściwy sposób eksponująca jego walory.

Miejscowość Chociński Młyn znajduje się w otulinie Parku Narodowego „Bory Tucholskie” a jednocześnie w obszarze Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie. Dzięki zachowanej dawnej zabudowie wiejskiej, w tym dawnej karczynie, pozostałości po młynie, malowniczoemu położeniu nad rzeką Chociną, a także dogodnej lokalizacji (bliskość drogi wojewódzkiej nr 212, skrzyżowanie tras rowerowych Kaszubskiej Marszruty), miejscowość posiada dogodne warunki do lokalizacji funkcji centrum edukacji ekologicznej.

Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie Centrum Edukacji Przyrodniczej Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, które umożliwi mieszkańcom oraz turystom odwiedzającym region poznanie jego walorów przyrodniczych i kulturowych, będzie też centrum informacji na temat Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie oraz sieci Natura 2000. Centrum powstanie w enklawie Parku Narodowego w Chocińskim Młynie, a równocześnie na terenie obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001 i strefy rdzennej Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie. Niewątpliwą zaletą lokalizacji przedsięwzięcia jest możliwość wykorzystania bogatych walorów przyrodniczych oraz kulturowych. Oprócz działalności informacyjnej, centrum pełnić będzie rolę dydaktyczno-naukową. Istotnym elementem utworzenia centrum jest budowa budynku dydaktycznego (etap I przedsięwzięcia - w trakcie realizacji). Kolejne działania, planowane w etapie II to rekonstrukcja XIX wiecznego dworu oraz remont i modernizacja budynku inwentarskiego. Na bazie przygotowanych ekspozycji i pawilonów wystawienniczych Park prowadzić będzie zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży a także dla dorosłych. Oferta dydaktyczna zostanie tak przygotowana, żeby mogły z niej korzystać dzieci przedszkolne, ze szkół podstawowych, gimnazjów, młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych a także dorośli. Z oferty dydaktycznej obecnie korzystają głównie szkoły z powiatu chojnickiego i człuchowskiego. Otwarcie centrum z możliwością noclegową stworzy warunki na poszerzenie oferty na cały kraj. Bogato wyposażona pracownia naukowa oraz baza noclegowa umożliwi odbywanie zajęć terenowych również dla grup studentów. Już dziś Park oferuje taki rodzaj zajęć, natomiast stworzenie kompleksu znacznie rozszerzy ofertę edukacyjną i pozwoli na większe zróżnicowanie pod kątem grup wiekowych i tematów zajęć. Ważnym elementem przedsięwzięcia jest również budowa fragmentu ścieżki rowerowej oraz kładki nad rzeką Chociną w celu skomunikowania ruchu rowerowego oraz poprawa bezpieczeństwa grup edukacyjnych.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2015 – 2020
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none"> – Ekspertyza konstrukcyjna i architektoniczno-funkcjonalna dworu i budynku inwentarskiego. – Koncepcja utworzenia Centrum Przyrodniczego w Chocińskim Młynie w którym umiejscowione będą produkty lokalne. – Centrum Edukacji Przyrodniczej w Chocińskim Młynie. Etap I: Budowa zaplecza dydaktycznego (wsparcie z NFOŚiGW). – Projekt budowlany ośrodka dydaktyczno-muzealnego. – Projekt architektoniczny rekonstrukcji dworku. – Pozwolenie na budowę ośrodka dydaktyczno-muzealnego.

Miejsce realizacji	Województwo pomorskie: gmina Chojnice.
Instytucja odpowiedzialna	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Gmina Chojnice.
Orientacyjny koszt	11 mln PLN
Źródło finansowania	– PO IŚ, – środki budżet państwa.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

- a) Modernizacja linii kolejowej nr 203 (Tczew – Chojnice – Kostrzyn).

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

- a) „Kajakiem przez Pomorze” – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej – wynikające z RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż”.

5. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA, ZAWODOWA I OBYWATELSKA

Cel strategiczny 2. AKTYWNI MIESZKAŃCY

Cel operacyjny 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego

Cel operacyjny 2.3. Efektywny system edukacji

PAKIET XII: Pakiet przedsięwzięć w zakresie systemowego wsparcia organizacji pozarządowych oraz aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Pomorska Sieć Centrów Organizacji Pozarządowych – projekt pilotażowy,
2. Program aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży na Pomorzu w latach 2014-2020 – *Czas na młodzież.*

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: XII.1. Pomorska Sieć Centrów Organizacji Pozarządowych – projekt pilotażowy

1. Uzasadnienie:

Organizacje pozarządowe pełnią kluczową rolę w aktywizacji społecznej i zawodowej grup defaworyzowanych (w tym wykluczonych społecznie, zagrożonych wykluczeniem oraz biernych zawodowo), integracji społeczności lokalnych oraz pobudzaniu postaw partycypacyjnych w życiu społecznym i publicznym. W Pomorskiem brakuje systemowego podejścia do wzmacniania potencjału NGO, służącego realizacji przez nie wysokiej jakości przedsięwzięć i usług społecznych. NGOs, aby realnie włączyć się w realizację zadań publicznych, muszą zwiększyć swój potencjał organizacyjny.

W ramach przedsięwzięcia utworzone zostaną centra organizacji pozarządowych (COP) ulokowane w powiatach i wykorzystujące potencjał istniejących NGOs. Będą one świadczyć usługi na rzecz innych NGOs, w tym m.in. doradztwo specjalistyczne, usługi księgowo, usługi promocyjne, wsparcie techniczne itp. COP pełnić będą także rolę inkubatora organizacji pozarządowych.

Charakter systemowy przedsięwzięcia wiąże się z założeniem, że centra powinny być zlokalizowane jak najbliżej organizacji, które obejmą swoimi działaniami. Przyjęto założenie, że właściwym poziomem jest powiat, tj. zaplanowano realizację działań poprzez 17-20 centrów. Funkcjonowanie centrów zostanie skoordynowane na poziomie regionu z działalnością OWES.

W efekcie realizacji przedsięwzięcia:

- a) powstanie zintegrowany system współpracy i wsparcia organizacji pozarządowych w zakresie merytorycznym, instytucjonalnym i organizacyjnym,
- b) zostaną stworzone warunki do powstawania (na bazie istniejącego potencjału organizacji pozarządowych) nowych centrów organizacji pozarządowych, rozumianych jako jednostki wyspecjalizowane w świadczeniu różnego rodzaju pomocy dla organizacji pozarządowych oraz wspierające inicjatywy obywatelskie,
- c) wzrośnie profesjonalizm i skuteczność działań pomorskich organizacji pozarządowych, co wpłynie na efektywną realizację zadań publicznych, łatwy dostęp mieszkańców do usług społecznych, poprawę stanu zatrudnienia oraz aktywną integrację,
- d) wzmocni się rola partnerstw publiczno-społecznych.

Docelowo, pomorskie organizacje pozarządowe powinny stać się silnym partnerem w realizacji zadań publicznych oraz atrakcyjnym pracodawcą.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2015 - 2023
Stan zaawansowania	Brak informacji
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie
Instytucja odpowiedzialna	Koordinator: Samorząd Województwa Pomorskiego wraz z partnerami z sektora pozarządowego.
Orientacyjny koszt	21 mln PLN
Źródło finansowania	– PO WER, – FIO, – środki budżetu państwa, – FP, PFRON.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: XII.2. Program aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży na Pomorzu w latach 2014-2020 – *Czas na młodzież*

1. Uzasadnienie:

Poważnym problemem regionu jest duża grupa osób młodych pozostających bez pracy. Aktywizacji tej grupy nie sprzyjają preferencje pracodawców, którzy szukają przede wszystkim wykwalifikowanych, doświadczonych i odpowiedzialnych pracowników, a także rozbieżność pomiędzy oczekiwaniami pracodawców, a kompetencjami nabytymi w trakcie procesu kształcenia. Ponadto, konieczne są nie tylko działania odnoszące się do problemu bezrobocia osób młodych, ale przede wszystkim przedsięwzięcia „profilaktyczne”, związane z niwelowaniem przyczyn niedopasowania kwalifikacji młodzieży do potrzeb rynku pracy, wspierające rozwój kompetencji kluczowych (w tym społecznych i obywatelskich), także w ramach edukacji nieformalnej.

Program aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży na Pomorzu w latach 2014-2020 – *Czas na młodzież* to innowacyjny pakiet przedsięwzięć służących zapobieganiu bezrobociu przez aktywizację społeczną i zawodową, który obejmie łącznie 400 000 młodych Pomorzan w wieku 6-30 lat.

Program składa się z 5 projektów, które nawzajem się przenikają i są ze sobą powiązane:

- Pomorska Szkoła Liderów Młodzieżowych (kompleksowy system szkoleniowy umożliwiający zdobycie kompetencji kluczowych, w tym społecznych, 800 osobom w wieku powyżej 14 lat w skali roku),
- Pomorski Fundusz Młodzieżowy (system małych grantów na rzecz inicjatyw społecznych, obywatelskich i aktywizacji zawodowej młodzieży),
- Pomorska Karta Młodzieżowa (narzędzie aktywizacji społecznej młodych osób m.in. w zakresie działalności sportowej, kulturalnej, społecznej, wolontariackiej i ekologicznej),

- d) Baza Eurodesk Pomorze (sieć punktów informacji młodzieżowej prowadzona przez organizacje pozarządowe),
- e) Młodzieżowa Rada Województwa Pomorskiego (narzędzie aktywizacji obywatelskiej i wzmocnienia tożsamości regionalnej młodych Pomorzan).

W efekcie realizacji przedsięwzięcia nastąpi wzrost:

- a) niezbędnych na rynku pracy kompetencji społecznych młodych osób,
- b) szans na rynku pracy młodych osób poprzez certyfikację kompetencji,
- c) liczby młodych osób korzystających z zajęć pozaszkolnych dzięki bazie internetowej zajęć,
- d) przedsiębiorczości wśród młodzieży poprzez działanie spółdzielni młodzieżowych – podmiotów ekonomii społecznej,
- e) aktywności obywatelskiej młodzieży, m.in. poprzez włączenie w wybory samorządów uczniowskich i młodzieżowych rad na terenie powiatów,
- f) lokalnej aktywności społecznej młodzieży przez umożliwienie realizacji inicjatyw lokalnych.

2. Metryczka:

Przewidywany okres realizacji	2014 - 2023
Stan zaawansowania	<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie konsorcjum 35 podmiotów (w tym 23 organizacji pozarządowych) na rzecz realizacji Programu (planowane poszerzenie partnerstwa o kolejne podmioty). – Realizacja pilotażowego projektu <i>Wsparcie instytucji ekonomii społecznej na podstawie doświadczeń polsko-szkockich</i>, w ramach którego przeprowadzono m.in.: badania ankietowe w grupach fokusowych, wywiady indywidualne i pogłębione wywiady indywidualne, które objęły w sumie ponad 350 osób ze 120 organizacji i grup młodzieżowych odnośnie koncepcji Programu <i>Czas na młodzież</i>.
Miejsce realizacji	Województwo pomorskie
Instytucja odpowiedzialna	Koordinator: Stowarzyszenie Morena
Orientacyjny koszt	141 mln PLN
Źródło finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – FIO, – PO WER, – środki budżetu państwa, – FP, PFRON.

3. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe w innych Pakietach:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

4. Inne krajowe przedsięwzięcia komplementarne:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

5. Indykatywna lista regionalnych przedsięwzięć komplementarnych:

Brak zidentyfikowanych przedsięwzięć.

6. REALIZACJA UMOWY PARTNERSTWA

PAKIET XIII: Współfinansowanie RPO WP

PRZEDSIĘWZIĘCIA PRIORYTETOWE:

1. Zapewnienie wkładu krajowego do RPO WP.
2. Zastosowanie tzw. Regionalnego Schematu Wsparcia w PO WER.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRIORYTETOWE: XIII.1. Zapewnienie wkładu krajowego do RPO WP

Dla skutecznej realizacji na poziomie regionalnym celów tematycznych (CT) Polityki Spójności UE 2014-2020 oraz wypełnienia zobowiązań państwa członkowskiego wynikających z nowych zasad wdrażania Polityki Spójności UE, konieczne jest zapewnienie przez stronę rządową krajowego wkładu finansowego do RPO WP, który został przyjęty na minimalnym poziomie 15% współfinansowania.

SWP oczekuje od strony rządowej zapewnienia wkładu krajowego do CT finansowanych z EFRR (CT 4, 5, 6, 7, 9) w co najmniej 50% oraz do CT finansowanych z EFS (CT 8, 9, 10) – w 100%.

Wkład strony rządowej we współfinansowanie RPO WP jest konieczny co najmniej w zakresie następujących CT i Priorytetów Inwestycyjnych (PI):

CT	PI	Źródło współfinansowania	Wkład strony rządowej
CT 1. <i>Wzmocnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji</i>	1.2	– budżet państwa – NCBiR	– zapewnienie 50% wkładu krajowego
CT 4. <i>Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach</i>	4.1, 4.3, 4.5	– NFOŚiGW – budżet państwa – FK	– zapewnienie 50% wkładu krajowego
CT 5. <i>Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem</i>	5.2	– NFOŚiGW – budżet państwa	– zapewnienie 100% wkładu krajowego
CT 6. <i>Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami</i>	6.1, 6.2	– NFOŚiGW – budżet państwa	– zapewnienie 50% wkładu krajowego
CT 7. <i>Promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usunięcie niedoborów przepustowości w najważniejszych infrastrukturach sieciowych</i>	7.2, 7.4	– KFD – FK – budżet państwa – PKP PLK	– zapewnienie 50% wkładu krajowego do PI 7.2 – zapewnienie 100% wkładu krajowego do PI 7.4
CT 8. <i>Promowanie zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników</i>	8.5, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10	– FP – PFRON – budżet państwa	– zapewnienie 100% wkładu krajowego
CT 9. <i>Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem</i>	9.2, 9.4, 9.7, 9.8	– FP – PFRON – budżet państwa	– zapewnienie 50% wkładu krajowego do PI 9.2 – zapewnienie 100% wkładu krajowego do PI 9.4, 9.7, 9.8
CT 10. <i>Investowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie</i>	10.1, 10.3 bis	– budżet państwa	– zapewnienie 100% wkładu krajowego

1. Uzasadnienie:

SWP w ramach prowadzonej polityki rozwoju regionu powinien dysponować narzędziami stymulowania aktywności szkół wyższych w takich obszarach, jak np.:

- a) sieciowa współpraca w kontekście regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
- b) umiędzynarodowienie kadr,
- c) eksport usług edukacyjnych,
- d) współpraca ze środowiskiem gospodarczym w unowocześnieniu programów kształcenia i procesów dydaktycznych,
- e) unowocześnienie kształcenia o profilu praktycznym,
- f) powiązania (afiliacje) ze szkołami ponadgimnazjalnymi.

Zastosowanie w ramach systemu realizacji PO WER tzw. Regionalnego Schematu Wsparcia ma umożliwić samorządom województw, w ścisłej współpracy z IZ PO WER, oddziaływanie na kierunki aktywności szkół wyższych, w tym w szczególności ich konsolidację i koordynację działań w skali regionu, w warunkach przyjętej w projekcie *Umowy Partnerstwa* demarkacji dla PI 10.2 zakładającej wyłączność szczebla krajowego w uruchamianiu wsparcia w tym zakresie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

2. Opis proponowanych rozwiązań:

W PO WER w ramach PI 10.2 wyodrębnia się *Regionalny Schemat Wsparcia* (RSW), który będzie realizowany na podstawie tzw. *Regionalnych Ram Wsparcia Szkolnictwa Wyższego* (RRWSW) przygotowywanych przez SWP we współpracy z SA regionu.

Działania realizowane poprzez RSW obejmować powinny m.in. następujące typy projektów:

- a) współpraca międzyuczelniana i konsolidacja uczelni dla wzrostu atrakcyjności i zapewnienia komplementarności kształcenia, m.in. poprzez wspólne wykorzystanie zasobów:
 - tworzenie nowych i dostosowanie istniejących wydziałów międzyuczelnianych, kierunków interdyscyplinarnych i instytutów do potrzeb gospodarki oraz przygotowanie oferty dydaktycznej z możliwością studiowania na różnych kierunkach i uczelniach,
 - tworzenie międzyuczelnianych systemów współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi oraz skoordynowanej oferty wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - wspieranie międzyinstytucjonalnych i międzynarodowych projektów badawczych realizowanych przez doktorantów (za pośrednictwem uczelni), budowa sieci współpracy międzynarodowej uczelni (m.in. poprzez wyjazdy badawcze i edukacyjne kadry uczelni oraz organizowanie wykładów kadry / naukowców z zagranicy);
- b) współpraca z pracodawcami, służąca wypracowaniu nowoczesnych modeli kształcenia, dopasowujących jego profil do potrzeb regionalnej gospodarki:
 - tworzenie nowych i dostosowanie istniejących programów kształcenia do potrzeb regionalnej gospodarki, wprowadzenie wypracowanych z przedsiębiorcami programów praktyk, zaangażowanie praktyków w proces kształcenia, a także rozwój zaplecza dydaktycznego (m.in. poprzez doposażenie laboratoriów, zakup oprogramowania i materiałów dydaktycznych),
 - systemowe rozwiązania w zakresie monitorowania losów absolwentów i regionalnego systemu monitorowania potrzeb rynku pracy;

c) umiędzynarodowienie uczelni i ukierunkowanie oferty kształcenia na rynki zagraniczne:

- skoordynowane uruchomienie „flagowych” dla specjalizacji regionu kierunków kształcenia w językach obcych, w tym dostosowanie programów kształcenia i materiałów dydaktycznych do potrzeb nowych grup odbiorców, a także wprowadzanie oferty międzynarodowych studiów doktoranckich,
- tworzenie skonsolidowanej międzyuczelnianej platformy informacyjno-promocyjnej, ukierunkowanej na promocję „flagowych” kierunków kształcenia,
- wspólne dla wszystkich uczelni kursy nauki języka polskiego dla obcokrajowców,
- umożliwienie podjęcia pracy i praktyk w okresie studiów dla studentów zagranicznych i wspieranie zatrudniania zagranicznych wykładowców,
- tworzenie wspólnych dla wszystkich uczelni regionu systemów obsługi studentów w językach obcych, w tym: podnoszenie kompetencji kadry uczelni w zakresie obsługi studentów zagranicznych i kształcenia w językach obcych na kierunkach zgodnych z potrzebami regionu.

Kształt RSW, w tym typy projektów, oczekiwane cele, rezultaty i inne pożądane parametry projektów, a także zasady proceduralne odnoszące się do wdrażania RSW powinny być definiowane przez Instytucję Zarządzającą (IZ) PO WER we współpracy z każdym z regionów.

RSW w ramach PO WER wdrażany będzie w trybie konkursowym przy założeniu silnych preferencji dla projektów uczelnianych wpisujących się w RRWSW.

RRWSW będą narzędziem regionalnej preselekcji projektów uzyskujących preferencje w ramach RSW. RRWSW będą negocjowane i uzgadniane pomiędzy SWP a reprezentacją SA w regionie, a następnie uzgadniane przez SWP z IZ PO WER. Staną się one trójstronnym (SA, SWP, IZ PO WER) mechanizmem nadawania regionalnej preferencji projektom aplikującym do PO WER. Z punktu widzenia zarządzania PO WER realizowana będzie więc zasada „podwójnego podpisu” przy identyfikowaniu projektów preferowanych do wsparcia (akceptacja właściwego SWP, przy zachowaniu ostatecznej kontroli IZ PO WER nad finalnym wyborem projektu do dofinansowania).

Przygotowywane na szczeblu regionalnym RRWSW powinny określać m.in.:

- a) zidentyfikowane potencjały i bariery SA w regionie,
- b) potencjalne wiodące specjalizacje kształcenia na poziomie wyższym w powiązaniu ze zidentyfikowanymi w regionie inteligentnymi specjalizacjami gospodarczymi,
- c) tematyczne obszary współpracy i koordynacji działań w ramach SA przy wsparciu SWP,
- d) proceduralne zasady identyfikacji i preselekcji projektów,
- e) kryteria preselekcji projektów (preferowanych do RSW),
- f) ranking projektów zidentyfikowanych z zastosowaniem ww. mechanizmów.

Dla poszczególnych regionów IZ PO WER powinien określać orientacyjne maksymalne pułapy finansowe, których poszczególne SWP nie powinny przekraczać, udzielając projektom szkół wyższych preferencji związanych z wpisywaniem się w RRWSW. Bez tego rodzaju ograniczeń finansowych mechanizm straci walor rzeczywistej preselekcji. Istotne jest więc znalezienie rozwiązania, które wykluczy nieskrępowaną preselekcję projektów w regionie i wymusi na aktorach regionalnych (SWP, SA) dokonywanie rzeczywistych wyborów.

Projekty uzyskujące status preferowanych na podstawie RRWSW będą aplikować o wsparcie PO WER na takich samych zasadach, jak wszystkie inne projekty – będą je obowiązywały te same harmonogramy konkursów, wymogi dokumentacyjne, zasady kwalifikowania wydatków, procedury oceny, itd. Oznacza to, że na każdym z etapów aplikowania mogą podlegać dyskwalifikacji z uwagi na niespełnienie warunków uzyskania wsparcia obowiązujących w ramach PO WER.

Szczególny status ww. projektów będzie się natomiast wyrażał w uzyskiwaniu przez nie znaczącej (np. 40%) puli punktów w ramach oceny merytorycznej, pod warunkiem zgodności złożonego projektu z parametrami uzgodnionymi w RRWSW.